Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 143 (8. 085) ◆ 1992 йил ◆ 22 июль, чоршанба ◆ Нархи 2 сўм.

* Биринчи саҳифадан сўз

ПОЙТАХТ ЖАМОЛИ

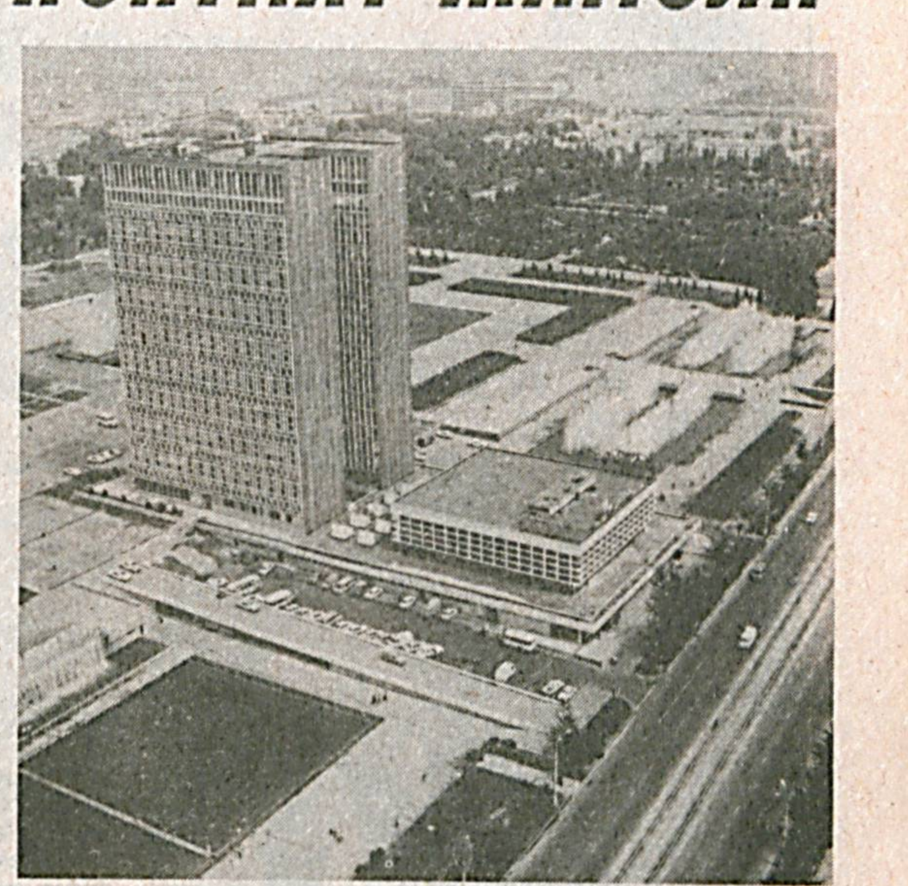

ЙИГИРМА АСРЛИК ТАРИХИГА ЭГА Тошкент, таъбир жоиз бўлса, иккинчи ёшлигини бошидан кечирмоқда. [illegible]

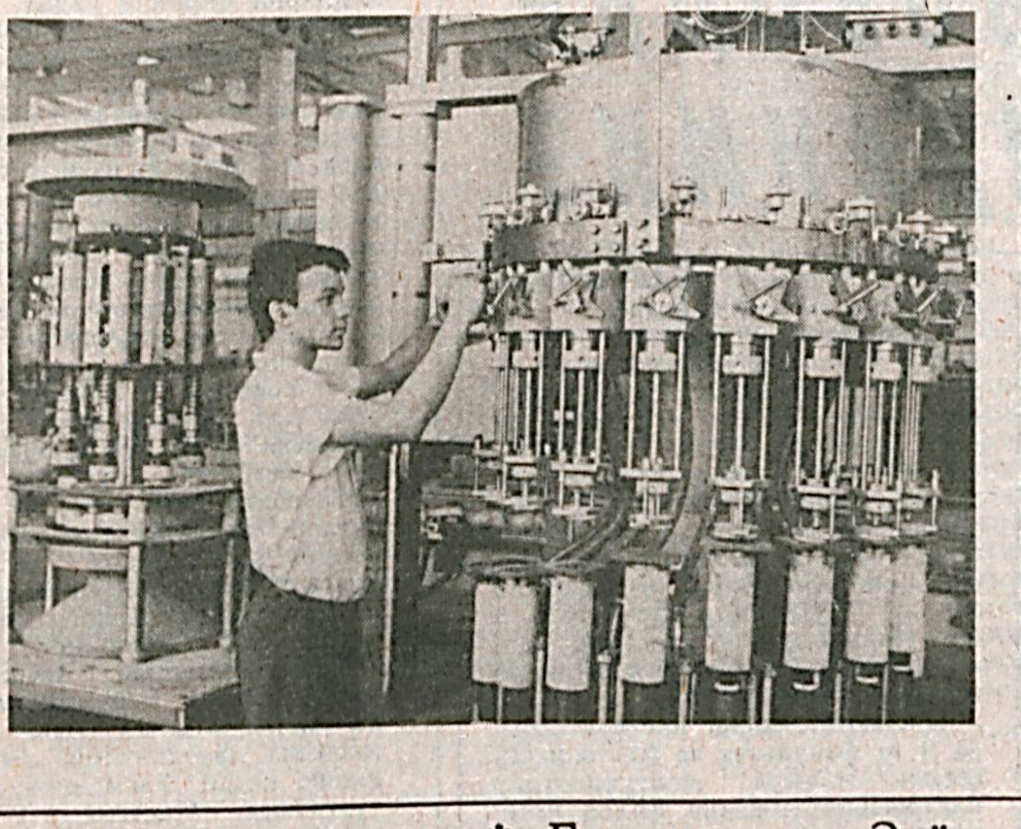

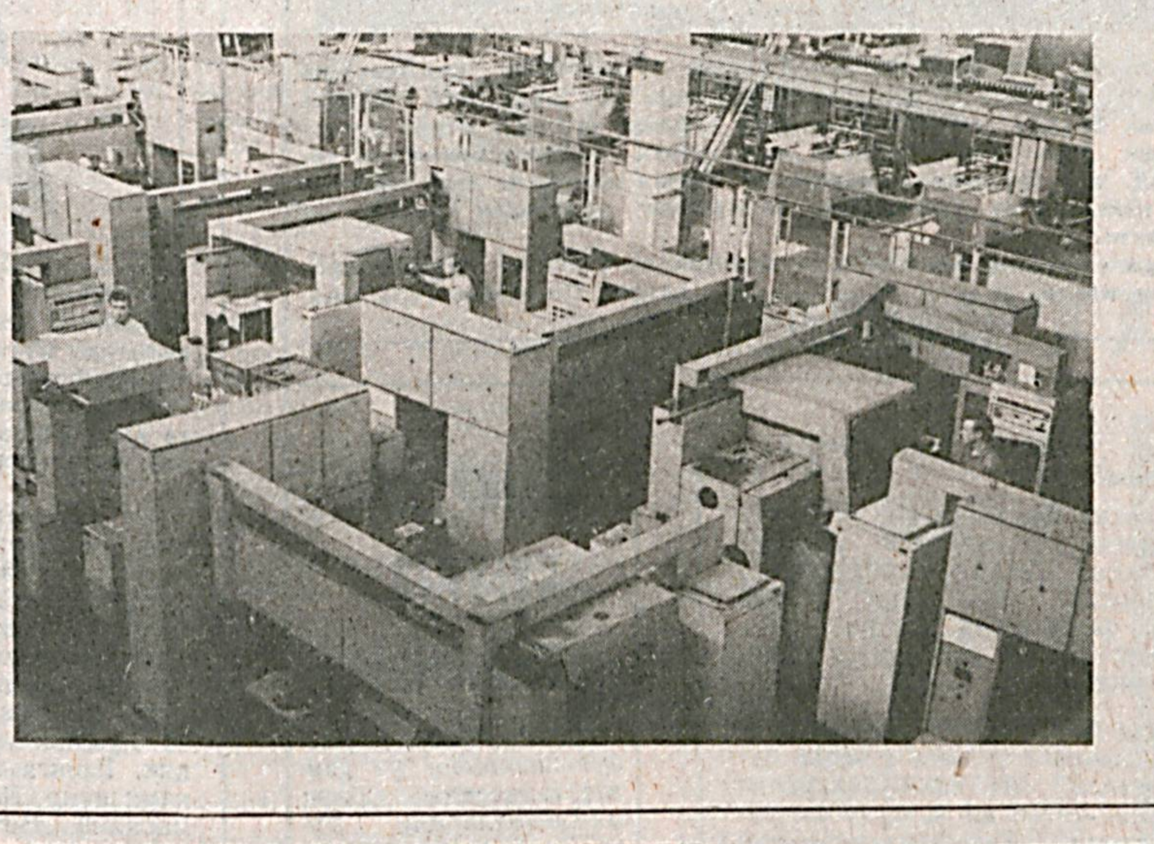

«Ўзконцернмаш» маиший ва кимё маҳсулотларини қадоқлаш ва ўраш жиҳозларини тайёрлаш ва ишлаб чиқариш бўйича бирмунча ютуқларга эришмоқда. Республикамизнинг юзлаб ташкилот ва хўжаликлари билан олиб бораётган ишчан алоқалар ҳам буни яққол кўрсатиб турибди.

СУРАТЛАРДА: Равшан Беков шампунь тайёрлаш автоматини йиғиш ишларини ниҳоясига етказмоқда; токарларнинг программалаштирилган бошқарув дастгоҳлари бўлими.

Равиль Шамсутдинов суратлари.

* *Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт*

ЭРТАНГИ КУНГА ИШОНЧ

ҲОЗИРГИ иқтисодий қийинчилик шароитида корхонанинг аҳволи қай даражада? Жамоатчи мухбиримиз шаҳримиздаги Ўзбекистон маиший-кимёвий кир ювиш воситалари ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб, корхона раҳбарининг тижорат ишлари бўйича муовини Ёндир Бобохонов билан шу хусусда суҳбатлашди.

— Маълумки, ҳозирги иқтисодий қийинчилик ҳар бир корхонанинг ўз муаммоларини ўзи ҳал этишга мажбур қилмоқда. Сизларда бу жараён қандай кечаяпти?

— Буни билиш учун аввало корхонадаги бир-икки йиллик иқтисодий рақамларни таҳлил қилиб кўриш керак бўлади. Масалан ўтган йили ҳаммаси бўлиб 28 минг тонна кир ювиш воситаларини ишлаб чиқардик. Шундан 21 минг тоннаси халқ истеъмол моллари бўлиб, қолган 7 минг тоннаси шаҳар таъминот ташкилотларига тарқатилди.

Бу йил январь ойидан бошлаб ҳамма маҳсулотларга нарх-наво бир неча баробар кўтарилиб кетди. Жумладан бизнинг маҳсулотга ҳам. Сабаби бизга асосий хом ашёни Россия, Украина, Беларусь, Озарбайжон, Туркманистон Республикалари етказиб беради. Улардан олинадиган маҳсулот турларининг нархи осмонда. Шунинг учун илгари корхона ишлаб чиқарадиган энг арзон кир ювиш воситаси 90 тийин бўлган бўлса, ҳозирда ўша 13 сўм. Унга ҳар хил фоизлар қўшилиб, кир ювиш воситасининг ярим килоси ўрта ҳисобда 23—25 сўмга бориб қолади. Масалан, «Зумрад» деб аталадиган янги кир ювиш воситасини олиб кўрайлик. Унинг биздан чиқиб кетиши 20 сўм, сотилиши эса 25 сўмга боради.

Шу сабабли халқ бизнинг маҳсулотимизни кам истеъмол қиладиган бўлиб қолди. Негаки, республикамизда кўп фарзандли оилалар жуда кўп. Улар ҳозир биринчи навбатда болаларнинг қорнини тўйғазиш билан овора. Бу албатта вақтинчалик қийинчилик.

Илгарилари ойига 3 минг тонна кир ювиш воситаларини ишлаб чиқарган бўлсак, мана январь ойидан бошлаб бу рақам минг тоннага тушиб қолди. Шуниям жуда қийинчиликлар билан сотаяпмиз.

Яна бир муаммо. У ҳам бўлса корхонани хом ашё билан таъминлаш масаласи. Юқорида айтиб ўтганимдек бизни асосан собиқ Иттифоқ республикалари хом ашё маҳсулотлари билан таъминлаб туради. Яқинда шулардан бири Россиядаги Путилов заводи корхонамизга сульфат натрийни умуман етказиб бермай қўйди. Бир сўз билан айтганда улар биз билан умуман алоқани узди. Шу сабабли бирлашма жуда кўп қийинчиликларни бошидан кечирди. Ҳатто 15—20 кун тўхтаб ҳам қолдик. Ҳозир бу муаммо ҳал этилди. Айни пайтда бу хом ашёни Туркманистондан олиб турибмиз.

— Бугунги кунга келиб республикамизда чет элликлар билан биргаликда тузилган кўплаб қўшма корхоналар ишлаб турибди. Уларнинг асосийси ҳозир халқ истеъмол буюмларини ишлаб чиқармоқда. Сизларда ҳам шундай қўшма корхона ташкил этиш нияти йўқми?

— Бундай ният бизда аллақачон пайдо бўлган. Қўшма корхона очиш бўйича ишни 1988 йилиёқ бошлаб юборган эдик. У вақтлар бирлашма шаҳримиздаги бир неча корхоналар каби Иттифоқ тасарруфида эди. Шунинг учун Иттифоқ вазирлиги бутун дунёга машҳур Италиянинг «Мацони» фирмаси билан шартнома тузиш учун бизга 2 миллион сўм пул ажратганди. Сабаби дунёдаги кир ювиш воситалари бўйича дастгоҳларнинг 80 фоизини ўша фирма ишлаб чиқарарди.

Лекин бу қувонч узоққа чўзилмади. Сабаби, эсингизда бўлса, ўша вақтларда бирданига дўконларда кир ювиш воситалари йўқ бўлиб кетди. Бундан шошиб қолган собиқ Иттифоқ раҳбарлари тезда Эрон, Туркия, Германия ва бошқа давлатлардан шу маҳсулотларни сотиб олишга киришди. Шу сабабли бизга қўшма корхона қуриш учун ажратган пул ҳам қулоғини ушлаб кетди.

Бироқ биз ҳалиям тушкунликка тушганимиз йўқ. Яқинда бу борада Австрия фирмаларининг бири билан музокаралар олиб бордик. Шунга асосан улар шу йил август ойида корхонани қайта таъмирлаш учун ўзларининг лойиҳаларини тайёрлаб келиши керак. Агар ўша лойиҳа бизга тўғри келса бутун заводни янгилаб, олий сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эришган бўлардик.

Ундан кейин Хитой билан алоқа қилмоқчимиз. Шунга кўра Хитой тарафдан яқинда 12 та мутахассис келиб кетди. Улар бирлашмани ўрганиб чиқишди. Шартномага қўл қўйилди. Агар шу иш амалга ошса, йилига қўшимча 5 минг тонна атир совун ишлаб чиқаришга эришган бўлур эдик. Кир ювиш воситалари ҳам анча арзонлашган бўларди. Чунки Хитой томондан олиб келинган янги ускуналар самарадорлиги анча юқори. Хом ашё ҳам уларники. Биздан фақат ишчи кучи билан электр қувватлари сарфланади холос.

Хулоса қилиб айтганда, ҳозирги иқтисодий қийинчиликларга қарамай жамоамизнинг келажакка ишончи катта.

Суҳбатдош
Султонмурод УМАРОВ.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

Ҳ. М. АБДУЛЛАЕВ ЮБИЛЕЙИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистоннинг атоқли олими, давлат арбоби Ҳабиб Муҳамедович Абдуллаевнинг катта хизматларини ҳисобга олиб ҳамда 1992 йил август ойида туғилганига 80 йил тўлиши муносабати билан Вазирлар маҳкамаси қарор қилади:

1. Академик Ҳ. Абдуллаев таваллудининг 80 йиллиги республиканинг ижтимоий, жамоатчилик ва илмий ҳаётида йирик воқеа сифатида кенг нишонлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қ. Қорабоев бошчилигида юбилейга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилий комитети тузилсин.

3. Сентябрь ойида Ҳ. М. Абдуллаевнинг номини абадийлаштириш мақсадида Тошкент шаҳар ҳокимлиги бир ой ичида метро станцияларидан бирига ҳамда шаҳарнинг марказий кўчаларидан бирига унинг номини бериш масаласини кўриб чиқсин.

5. Ўзбекистоннинг ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришга олиб келган улкан илмий ютуқлари учун бериладиган Ҳ. М. Абдуллаев номидаги диплом ҳамда медаль таъсис этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси икки ҳафта ичида Ҳ. М. Абдуллаев номидаги медалнинг эскизини ва макетини тайёрласин ҳамда медаль билан мукофотлаш тўғрисидаги низомни ишлаб чиқсин.

6. Тошкент Давлат техника университетининг геология-қидирув факультетида Ҳ. М. Абдуллаев номидаги стипендия таъсис этилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси ҳамда Давлат геология ва минерал ресурслар комитети:

Ҳ. М. Абдуллаевнинг юбилейига бағишланган илмий сессия ўтказсинлар;

Ёш олимлар ўртасида Ҳ. М. Абдуллаев асарларини ўқиш кунлари ўтказишни ташкил этсинлар;

Ҳ. М. Абдуллаев ҳаёти ва фаолиятига бағишлаб радио ва телевидениеда эшиттиришлар ва кўрсатувлар тайёрлашни, газета ва журналларда мақолалар нашр этишни ташкил қилсинлар.

8. Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси, Миллий ахборот агентлиги, газета ва журналлар муҳарририятлари Ҳ. М. Абдуллаев ҳаёти ва фаолиятига бағишланган тадбирларни кенг ёритсинлар.

9. Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси 30 августгача Ҳ. М. Абдуллаев ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳужжатли телефильм яратсин.

10. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш ва Вазирлар маҳкамасининг ижтимоий масалалар, фан ва таълим мажмуи (ўртоқ М. Қ. Қорабоев)га юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 20 июль.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Кеча Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Американинг Си-Эн-Эн телекомпанияси мухбири Шиван Дэрроу билан учрашди ва журналистнинг саволларига жавоб қайтарди.

⊙ 21 июль куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Эркин Самандаров мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Туркия республикасининг бир гуруҳ тилшуносларини қабул қилди. Меҳмонлар Ўзбекистон Фанлар академияси, Тошкент давлат ва Жаҳон тиллари университетлари, Шарқшунослик институти, қўлёзмалар фондида бўладилар, Самарқандни зиёрат қиладилар.

⊙ Хитойнинг Хуньянь провинцияси делегацияси билан Навоий вилояти ўртасида ўзаро иқтисодий шартномалар имзоланди.

ҲАМДУСТЛИКДА

⊙ Россия Бош вазирининг ўринбосари Александр Шохин бошчилигидаги ҳукумат делегацияси Душанбега келди. Бу делегациянинг Тожикистондан сўнг Ўзбекистон, Туркманистон ва Қозоғистонда ҳам бўлиши белгиланган. Бу давлатлараро музокараларда Россиянинг ушбу мамлакатлар билан ҳарбий ва иқтисодий соҳада ҳамкорлик қилиш масалалари муҳокама этилади.

⊙ Кеча Москвада Россия Президенти Борис Ельцин Молдова Президенти Мирча Снегур билан Днестрбўйидаги қуролли можарони тинч ҳал этиш принциплари тўғрисидаги битимни имзоладилар.

⊙ Кеча Москва валюта биржасида бўлиб ўтган навбатдаги савдо АҚШ долларининг рублга нисбатан қиймати яна кескин ошганлигини кўрсатди. Аввалги савдода АҚШ 1 доллари 135,4 рублга алмаштирилган бўлса, 21 июлда бу кўрсаткич 151,1 рублни ташкил этди.

⊙ Беларусь ҳукумати хорижга республикадан доимий яшаш учун жўнаб кетган ўз фуқароларига эркин алмаштириладиган валютада пенсия тўлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

ХОРИЖДА

⊙ Ассошиэйтед Пресс агентлигининг маълум қилишича, яқин ўн кун ичида АҚШ, Буюк Британия, Франция ва Саудия Арабистони Ироққа бомба зарбаси бериши мумкин. Бу Ироқнинг БМТ мутахассисларининг аввал келишилганидек, мамлакат муассасаларини текширишга руҳсат бермаганлиги учун жазо чораси сифатида қилинмоқчи. Лекин ана шундай бомба зарбаси бериш учун БМТ Хавфсизлик Кенгашининг розилиги керак бўлади.

⊙ Кеча Қоҳирада сўнгги олти йил мобайнида биринчи марта олий даражада Миср-Исроил музокаралари бошланди. Бу ерга Миср Президенти Ҳусни Муборак таклифига мувофиқ Исроил Бош вазири Ицхак Рабин келди.

⊙ Польшада ўтказилган жамоат фикрини сўраб билиш 30 фоиз полякларнинг ҳозиргига қараганда коммунистлар давлат тепасида бўлган вақтда яхши яшаганмиз, деган фикрда эканликларини кўрсатди.

ИСТИҚБОЛЛИ ҲАМКОРЛИК

ТОШКЕНТ Давлат шарқшунослик институти ўзининг қисқа даврдаги жўшқин фаолияти мобайнида кўп ўзгариш ва қатор муҳим ўқув-услубий янгиликларни амалга оширди десак муболаға бўлмайди. Олий ўқув юртида таълимий жараёнларнинг турли хорижий тилларга мослаб ихтисослаштирилаётганлиги ҳам эътиборга лойиқдир.

Ана шу нуфузли шарқ тилларини пухта эгаллашга қаратилган ўқув дастурлари ҳам ишлаб чиқилди. Уларни тайёрлашда институт профессор-ўқитувчилари йирик шарқшунос олимлар билан бамаслаҳат иш тутдилар. Москва давлат университети ҳузурида фаолият кўрсатаётган Осиё ва Африка мамлакатлари институтининг етакчи мутахассислари ҳам бу жиддий илмий-услубий жараёнга яқиндан бош қўшдилар. Бунда Ўзбекистон Фанлар академиясига қарашли Иқтисодиёт институти орттирган бой тажрибалар ҳам қўл келди. Шу сабабли уларга асосланиб иш кўрилди.

Воҳид ВАЛИЕВ.

«ЛУТФУЛЛА» ДЕБ АТАЛДИ

ҲОЗИРГИ замон уйғур адабиётининг машҳур намояндаси Л. Муталибов таниқли сўз санъаткори янглиг кўплаб йирик асарлар яратди. У уйғур театр санъати ривожига ҳам ўз ҳиссасини қўшди.

Улкан ёзувчининг номи ўзбек китобхонига ҳам яхши таниш. Жўшқин ижодиёт билан шуғулланган ёзувчи қисқа умр кўрди. Агар ҳаёт бўлганида эди у 70 ёшни қаршилаган бўларди.

Ана шу санага Ўзбекистонда ҳам тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Ўзбек кино санъати намояндалари ҳам армуғон тайёрлашга киришдилар. «Ўзбекфильм» киностудиясининг «Юлдуз» ижодий бирлашмаси суратга олаётган бу фильм «Лутфулла» деб аталди.

Мазкур бадиий-публицистик экран асари лавҳалари орқали зиёкорнинг ёрқин ҳаёт йўли билан яқиндан танишиш мумкин.

Саодат ОДИЛОВА.

* *Беш ҳалқа белгиси остида*

БАРСЕЛОНАДАГИ УЧРАШУВ

Барселонада Халқаро олимпиада комитетининг 99-сессияси очилди. Сессия ишида қатнашиш учун 2000 йилдаги XXVII ёзги олимпиада ўйинларини Тошкентда ўтказиш ҳуқуқини қўлга киритиш учун Тошкент шаҳрининг даъвогарлигига доир Ўзбекистон пойтахти ва тайёргарлик комитетининг делегацияси таклиф этилди.

Халқаро олимпиада комитетининг президенти Хуан Антонио Самаранч Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовга йўллаган шахсий мактубини Тошкент делегациясига топширди. Мактубда Ислом Каримов Барселонадаги ХХУ Олимпиада ўйинларини расмий равишда ёпиш маросимида иштирок этишга таклиф қилинган.

Тошкент шаҳри делегацияси Барселонада ўз ишини давом эттирмоқда. Халқаро олимпиада комитети, халқаро спорт федерацияларининг аъзолари билан кўпдан-кўп учрашув ва музокаралар бўлди.

(ЎзА)

МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

МАЪЛУМКИ, шу йилнинг март ойида Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков томонидан халқаро Олимпиада комитетига 2000 йилги Олимпиада ўйинларини Тошкент шаҳрида ўтказиш юзасидан буюртма берилган эди. Ана шу таклиф Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов ва Ўзбекистон Миллий Олимпиада комитети томонидан ҳам маъқулланган эди. Кўрилган барча тайёргарлик ишлари маъносида 15 июль куни Барселонага Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков бошчилигидаги Тошкент шаҳар делегацияси жўнаб кетган эди.

18 июль куни Барселонада Тошкент шаҳар делегацияси ва Тошкент шаҳрининг 2000 йилги XXVII Олимпиада ўйинларини ўтказадиган жойга даъвогар сифатидаги иштироки масаласини асослаш бўйича тайёргарлик комитетининг матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Матбуот конференцияси Халқаро Олимпиада Комитети томонидан барча даъвогар шаҳарлар учун уюштирилди ва Барселонада XXV Олимпиада ўйинлари бошланиши муносабати билан ўтказиладиган Халқаро Олимпиада Комитетининг 99-сессиясига бағишланди. Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков, тайёргарлик комитетининг раиси У. М. Эштоев ва делегациянинг бошқа аъзолари мухбирларнинг берган кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтардилар.

Тошкентнинг 2000 йилги Олимпиада ўйинларини ўтказишга даъвогар сифатида кўрсатилиши жаҳондаги журналистлар ва спорт доираларида катта қизиқиш ва маъқуллашни уйғотди. Делегациямиз Барселонага ташрифини давом эттириб Олимпиадани ташкил этиш ва ўтказиш масалалари билан танишмоқда.

Собир БОТИРОВ.

Зоҳида Бетбусинованинг (чапда) Тошкент тўқимачилик комбинатида ишлаётганига 9 йил бўлди. Бир корхонада бу жуда узоқ муддат эмас. Лекин Зоҳида ўзининг ишчанлиги туфайли шу вақт ичида илғорлар сафидан ўрин олди. Корхона маъмурияти меҳнатсеварлигини ҳисобга олиб, уни бирлашма цехларининг бирига назоратчи этиб тайинлади. Айни пайтда у бу масъулиятли вазифанинг уддасидан чиқишга ҳаракат қиляпти.

Юқоридаги суратда эса комбинат цехларидан бирининг умумий кўриниши тасвирланган.

Андрей Пишненко суратлари.

⊙ Кимё фани вужудга келибдики, иқтисодиёт ва техниканинг ривожланиши учун кенг имкониятлар очилди. Шуниси қувонарлики, Ўзбекистонда кимёнинг ривожига қадим замонларда асос солинган. Жумладан, VIII асрда ижод этган Муҳаммад Абу Бакр Розий, XI асрнинг буюк олимлари Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Берунийларнинг кимёвий тадқиқотлари олам аҳлини лол қолдирган ажойиб кашфиётларнинг яратилишига замин бўлган эди.

Бизнинг сахий тупроғимизда Менделеев жадвалидан ўрин олган деярли барча минераллар мавжуд. Келгусида кимё технологиясини ривожлантириш мустақилликка эришган республикамизнинг ҳар томонлама гуллаб-яшнашига замин яратади. Шу жиҳатдан олганда 1991 йил 6 майдан республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан кимё-технология факультети асосида институт ташкил этилиши нур устига аъло нур бўлди. Шу ўринда ушбу янги институтнинг келажакдаги истиқболи қандай бўлади, деган саволнинг кўпчиликни қизиқтириши табиий. Бизнинг ушбу институт қабул комиссиясининг масъул котиби, кимё фанлари номзоди, доцент Шавкат НУРУЛЛАЕВ билан суҳбатимиз ҳам шу мавзуда бўлди.

** Олий таълим: истиқлол йўлидан*

БУЮК БОБОЛАР АВЛОДИДАНМИЗ

— Шавкат Файзуллаевич, кимё-технология факультетининг институт сифатида мустақил равишда фаолият кўрсатаётганига ҳам бир йилдан ошибди. Айтингчи, шу нисбатан қисқа давр ичида институт ҳаётида қандай ўзгаришлар амалга ошди?

— Аввалambор, институтимизнинг тарихига ҳам икки оғиз тўхталиб ўтсам. Унинг факультет сифатида фаолият бошлаганига 50 йилдан ошибди. Биз илгари Ўзбекистондан ташқари собиқ Иттифоқ республикалари учун ҳам кимё ва озиқ-овқат саноати бўйича муҳандислар тайёрлаб берардик. Ўзингизга маълум, республикамизнинг Навоий, Фарғона, Самарқанд, Ангрен, Чирчиқ ва бошқа ҳудудларида кўплаб йирик кимё саноати корхоналари мавжуд. Республикамиз мустақилликка эришганидан сўнг эса кимё саноатини яна ҳам ривожлантириш учун эҳтиёж туғилди. Чунки кимё-технология соҳасидаги кўп корхоналарда илгарилари маҳаллий кадрлар жуда кам эди. Қолаверса олдин Москва, Киев, Ленинград каби шаҳарлардаги олий ўқув юртларида ҳам Ўзбекистон учун зарур бўлган мутахассислар тайёрланарди. Энди уларни ўзимизда тайёрлашга замин яратяпмиз.

Умуман, шу ўтган бир йил ичида институт фаолиятини кенгайтириш, ўқув-тарбия ишларини яхшилаш, илмий-текшириш ишларини ривожлантириш ва институт моддий техника базасини мустаҳкамлаш борасида кенг кўламдаги ишлар амалга оширилди. Жумладан, Жиззах, Фарғона, Урганч шаҳарларида умумтехника факультетлари, Тошкентда битта факультет асосида 2 та янги факультет, Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларида лицейлар очилди. Юқорида қайд этилган шаҳарлардаги институтимиз факультетлари шу вилоятларда ҳам кимё-технология ихтисосликларининг янада ривожланиши, ёшларнинг туғилган жойларида билим олишлари ҳамда шу жойларда ташкил этилган университет ва институтда кимё-технология факультетларини ташкил этиш учун асос бўлди. Яна ўзгаришлардан, илгари 14 ихтисослик бўйича муҳандислар тайёрлаб келинган бўлса, 1 йил ичида унга яна 7 та янги ихтисослик қўшилди. 14 кафедра мудирлари қайта сайланди.

Ўтган йил мобайнида 5 та докторлик, 21 та фан номзодлигига диссертациялар ҳимоя қилинди. Институтдаги 297 нафар профессор-ўқитувчиларнинг 27 таси фан доктори, 164 таси эса фан номзодидир. Бу республикамиз олий ўқув юртлари ўртасидаги энг катта кўрсаткич.

Институтимизда шунингдек, компьютерлаштириш ҳам тобора ривож топмоқда. Талабаларга ЭҲМ ёрдамида билим ва кўникмаларни сингдириш 1-курсдан бошлаб олиб борилмоқда. Барча факультетлар УВМ тизимидаги ЭҲМ синфлари билан жиҳозланган. Институт илмий-текшириш ишларининг салмоғи ва самарадорлиги ҳам сезиларли даражада ошди. Хўжалик шартномалари асосида олиб борилаётган илмий, амалий изланишлар ҳажми 3 баробар ошиб, 2,3 миллион сўмни ташкил этмоқда. Давлат маблағи ҳисобидан олиб борилаётган изланишлар эса 3,3 миллион сўмликдир. Улар чинни, пластмасса, ёқилғи, қурилиш материаллари, ўғит ишлаб чиқариш, электр-кимё саноати, атроф-муҳит муҳофазаси муаммолари, ёғочсозлик саноати, кимёвий кибернетика ва озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш саноати муаммоларини ўз ичига қамраб олади. Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, институт сифатида фаолият бошлаганимиздан сўнг юқоридаги муаммоларнинг ечимига талабаларни жалб этиш учун ҳам бирмунча қулайликлар туғилди. Ҳозир янги самарали усулни қўллаяпмиз— яъни муаммо аввал илмий томондан, сўнг ишлаб чиқариш шароитида обдон ўрганилади, чиқарилган хулосалар асосида технологик ҳисоб-китоблар ўтказилиб, тажрибалар орқали муаммони ечиш йўллари ишлаб чиқаришга тадбиқ этилади. Ҳозир ҳатто 1, 2, 3-курс талабалари ҳам бундай ишларга кўп жалб этилмоқда ва фаолият натижаси диплом иши сифатида ҳимоя қилинади. Бунинг яна бир ижобий томони шундан иборатки, маълум муаммо устида изланиш бошлаган талаба стипендиясига қўшимча равишда маош билан ҳам таъминланади.

Шунингдек, бу йилдан бошлаб бошқа ўқув юртлари каби олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг белгилашига кўра кўп босқичли ўқув тизимига ўтамиз. Ривожланган хорижий давлатларда мунтазам қўлланилиб келинадиган ушбу услубнинг моҳияти қисқа муддат ичида юқори малакали мутахассисларни етиштириб чиқаришдан иборат. Бунда ҳар бир талаба 5 йил ўқишга қатнаб юрмайди, балки билими ва иқтидорига қараб ўз келажагини белгилайди.

Масалан, бизнинг институтимизда 3 та факультет ва 21 та ихтисослик мавжуд. Абитуриентлар илгаригидек аризани фалон ихтисосликка деб эмас, балки факультет номини кўрсатиб ёзади. Икки йил умумий билимлардан таълим олгандан сўнг махсус тест-рейтинглар ёрдамида иқтидори, билим доираси аниқланади, энг кўп бал тўплаганларга ихтисосликни танлаш имкони берилади. Сўнг яна бир йил ўқиганларга кичик муҳандис ихтисоси берилади ва уларнинг бемалол корхоналарга бориб ишлашлари мумкин бўлади. Умумийга қўшимча яна икки йил таълим олган талабалар эса бакалавр (юқори малакали катта муҳандис) мутахассислигини эгаллайдилар. Мабодо, яна ҳам чуқурроқ билим олиш ниятидаги қобилиятли ёшлар бўлса, 2 йиллик магистратурага кириб илм эгаллашлари мумкин. Уни битирганларга фан магистри (ҳозирги фан номзодига яқин) ихтисоси берилади. Кўриб турганингиздек жуда оддий ва ниҳоятда самарали усул. Бу илгаригидек, ҳаммани бир қолипда ўлчашдан кескин фарқ қилади. Хоҳласанг 3 йил, истасанг 4 ёки 6 йил ўқи ва албатта қобилиятингга қараб ҳаётда ўз йўлингни топасан.

Бундан ташқари бу йилдан талабаларни шартнома асосида мақсадли тайёрлашни ҳам йўлга қўйдик. Корхона биз билан талабаларни етиштириб беришимиз учун шартнома тузади. Ўқув жараёни қанча давом этадиган бўлса унга кетадиган барча харажатларни қоплашни, талабаларни иш билан таъминлашни корхона ўз бўйнига олади. Ўз навбатида институт эса талабаларни мутахассисликни эгаллашлари учун зарур бўлган билим, кўникмаларни тўлиқ бериши, ўқув-услубий адабиёт, дарсликлар, кўргазмали қуроллар ва турли техник воситалар ҳамда стипендия билан таъминлаши лозим бўлади. Бундан ташқари талаба амалиётни шу корхонада ўтказади. Бу ҳам албатта малакали мутахассис етиштириб чиқариш йўлидаги муҳим қадамдир. Шу ўринда бир нарсани таъкидламоқчимиз: шартнома асосида ўқишга қабул қилиш мажбурий эмас.

— Давр жадаллаб боряпти. Мана, яқинда Мингбулоқда нефть кони очилди. Тахминларга кўра республикамиз ҳудудида яна бошқа нефть конлари ҳам мавжуд экан. Бундан ташқари қоғоз нархининг қимматлашиб бориши билан Ўзбекистон чигитдан ўз қоғозини чиқариши мумкинлиги хусусида ҳам мутахассисларнинг фикрларини эшитмоқдамиз. Бу ёнда газ конлари... Юқоридаги соҳаларни ривожлантириш учун эса ўзимизнинг маҳаллий етук мутахассисларимиз керак. Бу борада ҳам маълум ишларни амалга оширяпсизларми?

— Мингбулоқдаги нефть ва бошқа конларнинг очилиши муносабати билан нефть ва газ қисмларидан тўлиқ чиқиндисиз маҳсулот олиш технологиясини ишлаб чиқиш борасида янги ихтисослик очишни мўлжаллаяпмиз. Бизда ўрмонлар йўқлиги сабабли қоғоз-картон саноатини ривожлантириш мақсадида пахта ғўзапояси целлюлозасидан қоғоз тайёрлаш бўйича муҳандисларни етиштириш ҳам режалаштирилаяпти. Институтимизда тайёрланган ишланмалар бўйича Санкт-Петербург қоғоз-целлюлоза комбинатида ғўзапоя целлюлозасидан қоғоз олиш муваффақиятли синовдан ўтди. Насиб этса яқин орада ишлаб чиқаришга ҳам тадбиқ этилади. Кимё-ўрмон саноати корхоналарининг иқтисодиёти ва уни бошқариш юзасидан ҳам Ўрта Осиё бўйича илк бор шу йилдан мутахассис тайёрлаш йўлга қўйилди. Умуман, маҳаллий ва енгил саноат, кимё, ёғочсозлик, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш саноати, нефть-газ саноатининг келажакда республикамизда ривожланиш истиқболлари катта. Шу сабабдан юқоридаги соҳалар саноат корхоналари учун малакали мутахассислар тайёрлаш асосан бизда амалга оширилади. Ушбу ихтисосликлар бўйича институтни битирган талабалар тўлиқ иш билан таъминланяпти.

— Илгарилари олий ўқув юртларида мутахассислар пухта режалаштирилмай, эртаси кунга керак бўладими йўқми, ўйланмай тайёрлакаверарди. Режада белгиланганича мутахассис тайёрланса бўлди эди. Унинг савияси, шу соҳадаги ҳақиқий аҳвол деярли ҳисобга олинмасди. Шунинг натижасида айрим талабалар олий ўқув юртларини битириб бошқа соҳаларга ҳам ишга ўтиб кетардилар. Ҳозир давр, шароитлар ўзгарди. Сизлар ҳам талаб ва истаклардан келиб чиққан ҳолда мутахассислар тайёрлашни йўлга қўйдингизми?

— Ҳақиқатан ҳам халқ хўжалигининг қайси соҳаларига эътиборни қаратиш керак, қандай тармоқларни биринчи галда ривожлантириш лозим, ҳаммасини чуқур мулоҳаза қилиб етти ўлчаб бир кесадиган давр келди. Биз ҳам республикамиздаги қайси корхонага қанча муҳандис керак, бу борадаги 2000 йилгача бўлган талаб даражасини ўрганиб чиқиб ишларни шу асосда режалаштиряпмиз. Жумладан, бугунги кун талабларидан келиб чиққан ҳолда асосан озиқ-овқат корхоналарига мутахассислар тайёрлашни қисман камайтирдик.

— Хорижий мамлакатлардаги олий ўқув юртлари билан ҳам ҳамкорликни йўлга қўйганмисизлар?

— Албатта, мустақиллигимиз муносабати билан турли мамлакатлар институтлари билан ҳамкорлик алоқаларини аста-секин йўлга қўйяпмиз. Жумладан, яқинда Жанубий Кореядаги олий ўқув юртларидан бирининг ректори тажриба алмашиш, ҳамкорликда мутахассислар тайёрлаш мақсадида институтимизга келиб шароитларимиз, фаолиятимиз билан танишиб кетди. Ўзимизнинг институтимизда ўқиётган 1—2-курс талабалари ўртасида махсус синов (тест) ўтказдик. Унда энг яхши натижа кўрсатган болалардан ўттиз нафари тез кунларда ўқишни давом эттириш учун Туркияга жўнаб кетишади.

— Ҳозир турли олий ўқув юртларида кундузги таълим бўйича ҳужжатлар топшириш қизғин кетаётган пайт. Замонанинг зайли билан баъзи жойлардаги кириш имтиҳонларида махсус синовлар орқали болаларнинг билими текширилади, айрим институтларда эса компьютер ёрдамида имтиҳон олинади. Кимё технологияси институтида ҳам ўқишга қабул қилишда ўзгаришлар бўлдими?

— Институтимиз Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан махсус синов (тест) ўтказиш белгиланган олий ўқув юртлари қаторидан ўрин олмаган. Бироқ бу йилги қабул соҳасида айрим янгиликлар ҳам йўқ эмас. Жумладан, қайси тилда ўқитиладиган бўлса, шу фанлардан имтиҳонлар танлов асосида ўтказилади. Чунончи, илгарилари она тили ва адабиётдан ўтказиладиган имтиҳонларда баҳо қўйилмасди. Энди эса барча имтиҳонларнинг баҳолари қўшилиб умумий бали юқорилар ўқишга қабул қилинади. Яъни, талаб бирмунча кучаяди. Ўтган йилга нисбатан ҳужжат қабул қилиш ва имтиҳон топшириш муддатлари ҳам ўзгарди. Ҳужжат қабул қилиш 20 ўрнига 35 кун қилиб белгиланди ва бу болаларнинг шошма-шошарлик билан дуч келган жойга ҳужжат топширишининг маълум даражада олдини олади. Ўқувчиларнинг баҳорги таътили пайтида илк бор бир ҳафта давомида очиқ эшиклар кунини ўтказдик. Ҳар куни кўплаб ўқувчилар келиб институтнинг ҳаёти, факультетлар билан танишишди. Бу йил шаҳар халқ таълими бош бошқармаси билан келишилган ҳолда 10-махсус лицей синфларини ташкил этдик. Лицейда институт учун зарур бўлган фанлар кенгайтирилган ўқув режаси бўйича ўқитилади. Уларнинг битирув имтиҳонлари ҳам махсус синов (тест) даражасидаги саволлардан иборат. Лицейнинг деярли барча битирувчилари ҳеч қандай имтиҳонларсиз институтимизга қабул қилинади. Умуман, иқтидорли болаларнинг лицейда ўқитилиши, кўп босқичли ўқув тизими жорий этилиши бу ўзбек илм-фани, техникасининг гуллаб яшнаши учун замин яратади, уни жаҳон миқёсига олиб чиқади.

Жумладан, бизнинг институтимиз жамоаси олдида ҳам мустақил республика кимё ва озиқ-овқат саноати технологияси олий таълимини юқори даражада, замон талабларига мос равишда ривожлантириш турибди. Бу вазифаларни бажариш учун бизда етарли куч, имконият ва шароит мавжуд. Шунга аминманки, мустақил Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантириш учун малакали мутахассислар тайёрлашга ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Шу суҳбатдан фойдаланиб азиз ёшларимизни, саноат корхоналарида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларни кимё-технологияси саноатига муносиб муҳандис бўлиб чиқишлари учун ҳужжатларини топшириб бу йилги кириш имтиҳонларида қатнашишларига чақираман. Зеро биз буюк боболаримиз—ҳали юқорида айтилганидек, жаҳон аҳлини лол қолдирган олимларнинг авлодиданмиз. Шундай экан мустақил Ўзбекистонимизнинг бундан буёнги юксалишига хизмат қиладиган малакали мутахассисларни тайёрлаш биз, олий таълим ходимлари олдида турган шарафли вазифадир.

Суҳбатдош
Дилшод ИСРОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида ўнлаб маълум ва кенг тарқалган касблардан ташқари, одамнинг тили айланмайдиган, номининг ўзидаёқ аллақандай «сирли парда» яширинган ихтисосликлар ҳам бор. Масалан, «претензионист» деган касбни эшитганмисиз?

Маълум бўлишича, «претензионист»нинг ўзбекчаси — эътирозчи экан, холос. Вино-арақ заводларида синовчи нечоғлик зарур бўлса, йирик корхоналарда эътирозчи ҳам шу қадар қадрли экан денг.

Хўш, эътирозчиларнинг иши нимадан иборат? Улар ўзи нимага ёки кимга эътироз билдиришади?

Бу саволларга жавоб беришдан олдин, қисқача маълумот билан танишсак ёмон бўлмасди.

** Меҳнат жамоаларида*

ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР САҚЛАНСИН

Бирлашманинг 23-цехи хом ашё ва материалларни сақлаш ва қайта ишлаш бўлинмаси ҳисобланади. Заводда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни «бунёд қилиш» учун зарур неки хом ашё ёки комплектловчи жиҳоз бўлса, ҳаммаси аввалига 23-цех жамоасининг қўлидан ўтади. 23-цехнинг сон-саноқсиз омборлари, ғазналари сарҳадсиз бирлашма теграсининг турли бурчакларида жойлашган.

Хуллас, ана шу 23-цех таркибида шартномавий эътирозли ишлар бўйича иқтисодий бўлим бор эканки, қайсининг жамоаси тўрт серғайрат, меҳнатсевар аёлдан иборат. Қизиғи шундаки, бўлимда на бошлиқ, на мудир, на бу вазифаларни ижро этувчи «каттакон» бор. Ҳамма тенг, биров-бировга ҳисоб бермайди. Чунки бу тўрт ходимнинг ҳар бири муайян йўналиш бўйича иш олиб боради. Келинг, уларнинг дил сўзларига қулоқ тутайлик:

⊙ **Наталья ОСМАНОВА:** Менинг асосий ишим — таъминотчилар етказиб берган хом-ашё ва материалларнинг бус-бутунлиги, етарли-етарли эмаслигини ҳисоб-китоб ва назорат қилишдан иборат. Масалан, бир омборхонамизга бирор бир материал келтирилди дейлик, агар унинг миқдори белгилангандан кам бўлса, мен зарур ҳужжатни расмийлаштираман. Агар етказиб берилган хом ашё ёки материалнинг пули ҳали тўланмаган бўлса, у ҳолда мен расмийлаштирган ҳужжатлар асосида келтирилган миқдорнинг пули ўтказилади, қолгани заводга қайтарилади. Агарда материалнинг пули олдиндан тўланган бўлса, унда анча оворагарчилиги бор. Иттифоқ парчаланмасдан олдин СССР Давлат арбитражи деган идора бор эди. Биз юборган эътироз асосида бу ташкилот таъминотчи корхонага жарима солиши, етказиб берилмаган материалнинг ҳақини ундириши мумкин эди. Ҳозир эса, аҳвол мураккаброқ.

Нега десангиз биз масалан, Россияда жойлаштирилган таъминотчи корхона устидан Россия Давлат арбитражига эътироз юборсак, ишни икки дунёда ҳам бизнинг фойдамизга ҳал қилмайди. Зеро «шахсий кўйлак танангизга яқинроқ» деган мақол бор.

⊙ **Надежда НУЖДИНА:** Мен моддий-техника таъминоти бўлими етказиб берадиган металл ёки лак-бўёқларнинг идишини ҳисоб-китоб ва назорат қилувчи иқтисодчиман. Таъминотчиларимиз етказиб берган материаллар идишини ўз вақтида ва бус-бутун эгасига қайтаришни қатъий назорат қилиш менинг гарданимда.

Ҳозирда биласиз, агар идишлар ўз вақтида эгасига қайтарилмаса ёки темир йўл вагонлари ўз вақтида бўшатилмаса, корхонага жуда катта жарима солиниши мумкин. Шукрлар бўлсинки, шу пайтгача бирлашмамиз бирор марта жарима тўламаган. Ваҳоланки, бунинг уддасидан чиқиш қийин. Масалан, бир чорак —яъни уч ойга мўлжалланган бўёқни келтиришади. Демак, унинг миқдори жуда катта. Лекин бўёқни цистерналардан қуювчи асбоб-ускуналарнинг йўқлиги, цехлар ўз вақтида улов юбормаганлиги сабабли ишимиз жуда қийинлашиб кетади.

⊙ **Нурия АХМЕТОВА:** Менинг ишим ҳам Надежда Нуждинаникига ўхшаш. Лекин ундан фарқли равишда, мен металл ва бўёқлар эмас, балки ташқи таъминот бўлими келтирадиган асбоб-ускуналар, комплектловчи жиҳозларнинг идишини ҳисоб-китоб ва назорат қиламан. Бу материалларнинг бус-бутунлигини, етарли миқдорда келтирилганини текшираман, ўз вақтида эгасига — таъминотчиларга қайтарилишини кузатаман. Агарда бирор бир ҳисоб тўғри келмаса, ёки белгиланган миқдоридан кам бўлса, эътироз бўйича зарур ҳужжатларни тайёрлайман.

Биласизми, биз таъминотчиларимиз етказиб берган материалларнинг идишини тезда бўшатиш ҳамда ўз вақтида эгасига етказилишидан манфаатдормиз. Нега десангиз, агар корхонага жарима солинса, бизнинг чўнтагимизни четлаб ўтмайди.

⊙ **Мария СИЗОВА:** Мен 23-цехнинг ишлаб чиқариш жараёнини тайёрловчи муҳандисман. Асосий ишим омборхоналаримиздаги металл ва бошқа материалларнинг — машинограмма бўйича белгиланган кетма-кетликда ва ўз вақтида асосий ишлаб чиқариш цехларига узатилишини кузатаман.

Сўнгги пайтларда моддий-техника маҳсулотларининг танқис ва камёб бўлиб қолгани, шубҳасиз корхонамизнинг маромига салбий таъсир кўрсатди. Бирлашмамизнинг иши қисқа муддатга бўлсада тўхтаб қолмаслиги учун ихтиёримизда бўлмаган ускуналарни бошқасига алмаштиришга тўғри келади.

Очиғи, собиқ мамлакатимизда авж олган иқтисодий таназзул натижасида кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган аҳвол вужудга келди. Мен шу вазифада 20 йилдан буён меҳнат қиламан, аммо таъминот соҳасидаги бундай бош-бошдоқликка биринчи бор дуч келишим. Бир деталь бўлса, бошқаси йўқ, бошқасини топгунингизча биринчисининг кети узилади.

Биз Ўзбекистоннинг сиёсий мустақиллигини қўллаб-қувватлаймиз, лекин шу билан бирга йиллар давомида шаклланган иқтисодий алоқалар сақланиб қолса, ёмон бўлмасди. Зеро минг-минглаб кишиларнинг тақдири шу алоқаларга боғлиқ бўлиб қолди.

Комил НУРМУҲАМЕДОВ.

ТЕМИР ЙЎЛ СУҒУРТА КОМПАНИЯСИ

ЭРОН Ислом Республикасининг ўз давлат ғазнасидан Шарқ мамлакатларини Ўрта Осиё республикалари билан боғлайдиган темир йўл қуриш ишларига оз эмас 2,5 миллиард АҚШ доллари ажратгани маълум. Унинг бундай катта маблағни ажратишига сабаб Туркманистон Республикаси ҳудуди орқали ўтадиган темир йўл билан бу ердаги республикаларнинг Шарқ мамлакатларининг иқтисодий алоқаларини ривожлантириш орқасидан Каспий бўйи минтақаси халқлари ҳаётини яхшилашдир. Бу саховатли тадбир қачон амалга ошиши номаълум. Ҳозирча Ўрта Осиё Республикалари юклари ва йўловчилари Чор Россиясидан собиқ Иттифоққа мерос қолган ТуркСИБ ва Ўрта Осиё темир йўлларида ташилмоқда. Темир йўлда юк ташиш ҳажмининг камайгани кўпчиликка маълум. Аммо МДҲ республикалари орасида юк ва йўловчиларни ташишда ҳозирча «қон томир» бўлиб турган бу темир йўл ҳали ҳам жонимизга оро бермоқда.

Куни кеча Тошкентда МДҲ давлатлари йирик темир йўл суғурта компанияларн вакилларининг икки кунлик учрашуви бўлиб ўтди. Унда Халқаро транспорт суғуртаси бошқарувининг битимлари имзоланди, мувофиқлаштирилган кенгаш таъсис этилди.

— Транспорт суғурта компанияси бозор иқтисодиёти билан қадамба-қадам шаклланди, — дейди қозоғистонлик тижорат-акционерлик суғурта компаниясининг бошлиғи Евгений Кан. — Бугун замонавий ҳамкорлик асосида ишлаш айни муддаодир. Биз шу пайтгача бўлган давлат суғурта ташкилотларидан мижозларга тўғридан-тўғри хизмат қилишимиз билан ажралиб турамиз. Шартлашдикми, хизматни кучайтирамиз. Биз юборилаётган маҳсулотлар сифати ва сонини сақлашда ҳамда сафардаги йўловчилар хавфсизлиги таъминлашда катта маблағларни сарфлашимиз мумкин.

Суннат АЗЛАРОВ.

Ўрта Осиё электр аппаратлари илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғув цехи корхонанинг асосий жамоаларидан ҳисобланади. Чунки бирлашмада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг асосийси шу ерда йиғилиб, мижозларга жўнатилади.

СУРАТДА: цехда иш қизғин.

** Ким бўлсам экан?*

«ҚАНДУ АСАЛ ТОПГАНИНГ...»

Ёшларни чеварлик касбига ўргатишда бирлашма қошидаги 22-ҳунар-техника билим юрти катта иш олиб бормоқда. Шу кунгача бу билим даргоҳини 7600 дан ортиқ ёшлар битириб чиқди. Улар турли тикувчилик корхоналарида иштиёқ билан чеварлик қилмоқдалар. Бу йил ҳам билим юртидан 300 дан ортиқ лобар қизлар чеварлик касбини эгаллаб чиқдилар. Ушбу билим даргоҳида назарий ва амалий машғулотларни мазмунли олиб бориш учун ўқув, тажриба ва дам олиш хоналари керакли анжомлар билан таъминланган.

«Юлдуз» ишлаб чиқариш бирлашмаси билим юртини тўлиқ оталиққа олган. 1-ишчи ёшлар кечки мактаби ёшларнинг ўрта маълумот олишларини таъминламоқда. Уч томонлама узвий алоқа ўз самарасини бераяпти.

—Одамзодни улуғлайдиган энг буюк нарса бу ҳалол меҳнат-ку, ахир, «Меҳнат билан топганинг, қанду асал топганинг...» деб бекорга айтилмаган, — дейди илғор ишчилардан бири Сайёра Исматуллаева.

Саъдулла СУЛТОНОВ.

Акс садо

«Тошкент оқшоми», 1992 йил 17 июнь

ХАЛҚ ЙЎЛИ — ҲАҚ ЙЎЛ

БУГУНГИ кунларимиз, ҳаётимиз мазмуни, ҳозирги турмуш тарзимизни ва ўзлигимизни англаш учун ўтмиш тарихимиз—мозийнинг ёрқин саҳифаларига фикран мурожаат этиш зарурати сезилмоқда; қадриятларимизни нимасини унутдигу, нимани яратдик, шарқоналик, аломатларимизнинг қайси томонларини сақладик ва буларга бўлган эъзозу муносабат қандай? Бу каби масалалар ҳар бир фуқарони ўйлатса керак.

Тарихий археологик ва этнографик маълумотларга қараганда Ўрта Осиёнинг энг қадимги шаҳарларидан бири бўлган Тошкент икки минг йилдан ортиқ тарихи мобайнида неча бор бузилиб, неча бор қурилган. Шаҳар ўзаро феодал урушларда ва хорижий босқинчилар истилоси оқибатида қайта-қайта хонавайрон бўлар, аммо заҳматкаш меҳнаткашларнинг қадоқ қўллари билан яна қайтадан тикланар эди. Шаҳарнинг қулай географик ўрни ва мамлакатлараро савдо йўллари устида жойлашганлиги туфайли Тошкент тез-тез қўлдан-қўлга ўтиб турган—ҳар бир ҳукмдор уни ўз тасарруфига олишга ва қўли остида сақлаб қолишга уринарди.

Шонли тарихга эга бўлган Тошкент ўтмишда ватанпарвар, жанговар аҳолиси ва машҳур уламо-ю фузалолари ва ҳунарманду боғбонлари билан машҳурлигининг боиси—ўзини ташқи тажовузлардан мунтазам ҳимоя қилиб яшаб келарди. Ватанпарварлик туйғуси юксак эди. «Тошкентнинг босиб олиниши» мақоласи билан танишар эканмиз, олим ҳақиқат излаб кўплаб манбаларга мурожаат этгани, масалага илмий-ботиний нуқтаи назардан ёндошиб, республикамиз Истиқлолининг жонкуяр олими, зиёлиси сифатида қалб қўри билан, эзгу адолатни кўнгилга жо этиб ёзганликлари бизнинг диққатимизни тортди.

Тарихга, ўтмишимизга бирёқлама ёндошганимиз туфайли—биз ўз ҳақиқий тарихимизни унута бошладик. Ўзимизнинг ким эканлигимизни ҳам билмай қўйдик. Ҳозир ҳам бизни ҳайратга соладиган, таажжубга соладиган даҳшат шуки, Ўзбекистон халқлари тарихини яратаётганлар бу заминнинг тилида эмас, «халқлар дўстлиги» тилида ижод қилмоқдалар. Халқ эса ўз тарихи тўфонлари ичида овора-ю сарсон. Катта, қалин ҳажмда ёзилган илмий асарларнинг мағзини чақолмай доғда.

Мақола билан танишиб чиққач, бирданига ўз-ўзлигимизни, ким эканлигимизни, миллий ифтихорни, ватанпарварликни ўйлаб кетасан киши.

Мақоланинг шу вақтларгача «қўймижоз халқ» деб қараб келинган таълимотга «бир тарсаки» уриб, «йўқ, ҳақиқат бундай эди» деган тарихий маълумотларни олиш — фикримизни бойитади. Тошкент ҳимояси— бу фақат 12 дарвоза ичидаги даҳалар эмас, балки шаҳарликларнинг мавзелари, чорбоғлари бўлмиш —Шибли, Салор ва Ниёзбек атрофларининг ҳимоя қилиниши, қаттиқ қуролли тўқнашувлар ва бунда бир неча бор рус лашкарларининг ҳужуми қайтарилиб, орқага чекинишга мажбур бўлганликлари тарихий манбалар асосида яратилади. Шаҳар халқининг Қўқон хонлиги лашкарлари мададида душман ҳужумларини мардонавор ҳимоя қилганликлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Мақоладаги таклифларига қўшилган ҳолда бўлажак тадқиқотларда Тошкентнинг рамзий 12 олтин калитлари ҳақида, уларнинг тақдири ҳақида, Тошкентнинг 12 дарвозасини ҳимоялаб турган Оқтепалар ҳақида кенгроқ маълумотлар берилса... Чунки оқтепаликлар шаҳар аҳолисини тўсатдан бўладиган хавфдан огоҳлантириб турган.

Тошкентнинг ўн икки дарвозаси — эрксевар шаҳарликларнинг мустақиллиги тимсолидир.

Босқинчилар Тошкент дарвозаларининг Камолон дарвозаси томонидан кирганликларини ҳам таъкидламоқчимиз. Тарихий манбаларда чор лашкарлари Камолон томондан ҳужумга ўтганлар. Бунга асос ҳозирги Большевик кўчасининг Офтоб ўтиш йўлагида рус офицерининг дафнаси бор. Айтишларига қараганда камолонлик дарвозабон Нормат ота зўр мерган бўлган ва ҳужумга ўтган рус офицерини дарахт тепасидан ўқ-ёй билан миясига уриб ҳалок этган. Оқибат натижада Камолонга ўт қўйиб юборганлар.

Ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда шаҳримиз тарихининг бу томонларига эътиборни кучайтирмоқ вақти келди. Шу боисдан қуйидаги таклифларни муштарийлар эътиборига ҳавола этмоқчимиз:

⊙ Тошкент ҳимоясида мардонавор қатнашган ва курашган Алимқулга шаҳримизнинг бирор майдонида ёдгорлик ўрнатсалар;

⊙ Ҳақ гапни мардонавор айтган ватанпарвар мулла Солиҳбек Охунд додхоҳ ва у кишининг хайрихоҳлари (булар Сибирь қилинган эди) [illegible]

⊙ Тошкент Оқтепаларининг [illegible]

⊙ Номи бору ўзи йўқолиб [illegible]

⊙ Тошкентнинг 12 дарвозаси ҳақида «Тошкент оқшоми»нинг «Маҳалладош» ... 1990-91 йиллар [illegible]

Ўзбек халқи гурурли, орияти, табиати мулойим, меҳрибон, мард халқ бўлган. Бу гурурни йўқотганларни ватанпарвар дейиш қийин. Илоҳим, ўтмишни, қадриятни улуғлаш руҳияти яна ўзлигимизга қайтсин, чунки халқнинг йўли—ҳақ йўлдир.

Ғани ЖАҲОНГИРОВ, Билол АМИНОВ,
Ўзбекистон Халқ академиясининг аъзолари.

ҚАҲРАМОНЛАР ЭЪЗОЗГА ЛОЙИҚ

АЗИМ шаҳримизнинг бир фуқароси сифатида ўз билган ва эшитганларимни ҳурматли олимнинг мақоласига қўшимча қилмоқчиман.

Мақолада муаллиф Тошкент шаҳри ва унинг атрофидаги халқларнинг жонбозлиги, ватанпарварлиги, меҳршафқатлилиги, ҳатто керак бўлса бир-бири учун жон беришгача тайёр эканлиги ҳақида батафсил ёзганлар.

Ушбу мақоланинг яна бир аҳамияти шундан иборатки, ўша даврдаги тарихий воқеалар, шу жумладан Тошкентнинг босиб олиниши давридаги халқимизнинг оғир мусибатларни бошидан кечирган даврлари ҳаққоний тарзда битилади.

Муаллиф келтирган шахсларнинг номлари, воқеанинг содир бўлган ерлардаги манфий ва мусбат атамаларда ҳозирги ўзбек, қозоқ, қирғиз, туркман миллатлари деб аталган халқларнинг воқелари кўз олдимизда намоён бўлади. Муаллиф ўша вақтнинг, ўша даврнинг нафаси билан баён қилиши ҳозирги газетхонларимизни тагимиз ҳам, тилимиз ҳам, еримиз ҳам, динимиз ҳам бир эканлигига эътиборини жалб қилади. Босқинчиларга қарши курашда жонбозлик кўрсатган Қиёт маҳалласи аҳли ҳақида муаллиф меҳр билан ёзади. Қиёт маҳалласи шаҳримизнинг Шибли деб аталган қисмидаги, кейинчалик «Қозоқ маҳалла» деб аталиб кетган [illegible]

[illegible]

Генерал Черняев Тошкентни шу боришдаёқ босиб оламан деб мақсад қилган эди. Чунки у Авлиё ота (Жамбул), Чимкентни шу тариқа юзи қайтмасдан босиб олган эди.

Шунингдек у Тошкентгача бўлган масофада Фоголевка, Малахан (ҳозирги Чимкент вилояти Ленин райони маркази), Тоболино (ҳозирги Сариағаш районидаги Дербисек қишлоғи)даги рус, немис халқларининг қўллаб-қувватлашига ишонган эди. Маҳаллий аҳоли эса йўлдан четда, қирларда эди. У Яплмишди, Чимкентдан чиққан кундан бошлаб, қирдаги маҳаллий халқ асосан кечалари унга жуда кўп зарба берган. Масалан, Қазиқурт довонида тўплари жарга ағанаган, от-уловлари ҳайдаб кетилган. Хуллас, Тошкентга бостириб кирганда у анча ҳориган эди. Натижада шаҳар халқининг жонбозлиги уни чекинтира олди. Муаллиф ёзганидек Черняев Чимкентга қайтиб кетмади. Буни бизга Сариағаш районидаги Ақжар, Дербисек қишлоқ аҳли айтиб берган эди.

Газетхон эътибор берган бўлса, авваллари Черняевка деб аталган қишлоқдан шимолий-Шарққа қараб 8—10 чақирим юрилса «Промтоғай» деган қишлоқ бор. У Дербисек қишлоғидан 2-3 чақирим берида. Аслида у «Промтоғай» эмас «фронтовая линия» — деган сўздан [illegible]

[illegible]

Келес дарёси бўйида қолишга аҳд қилади. Чунки қиш яқинлашмоқда, иккинчидан Тошкент бу ердан унча узоқ эмас, яна сув бор. Оқжар қишлоғининг 4-5 чақирим шимолий қисмида пастроқдаги сайҳон жойни танлайди (бу жой катта йўлдан четда бўлганлиги учун йўловчилар эътибор бермайди) ва шу ерда қишлаб қолади. Айёр генерал қишда тинч ётмади. Тошкент атрофини ўрганди, тошкентликлар ва Алимқул лашкарлари бундан бехабар эди. Ҳатто Алимқул Туркистонга бориб, қайтиб келганда ҳам душман истеҳкомини сезмаган дейишади. Генерал Черняев эса келаси 1865 йил апрелда муаллиф қайд қилганидек Тошкентга қайта ҳужумни Ниёзбекдан бошлайди ва 15 июнда босиб олади.

Тошкент шаҳрининг 1867 йилдан кейин Туркистон генерал-губерниясининг сиёсий ва иқтисодий маркази бўлганлиги ҳақиқат. Ўша асосда Туркистон Ҳарбий Округи тузилган эди. Маълумингизким у ҳам тарқатилди.

Мен бу гапларнинг асосий қисмини падари бузрукворим Мулла Салим Мелдешбегидан эшитганман. Бу мен учун мўътабар зот Кўкалдош мадрасасида таҳсил кўрганлар. Солиҳбек Охунд додҳоҳдек табаррук зотни юрган жойларини кўришга му- [illegible]

[illegible]

Ҳожиакбар Мулла САЛИМ ўғли,
география фанлари доктори, профессор. [illegible]

ХАЙРЛИ ИШЛАРГА МУНОСИБ ҲИССА

«ЗАНГИОТА» маҳалласида истиқомат қилаётган отахонлар-онахонлар, табаррук оила аъзолари ва шахсан маҳалла қўмитаси аъзолари ҳамда фаоллари «Тарихнинг ўқилмаган саҳифалари» рукни остида газета саҳифаларида босилаётган тарихимиз, тилимиз, урф-одатимизни халқ орасида сингдиришда улуғ иш бошлаб юборилганлиги учун миннатдорчилик изҳор этамиз.

Ҳақиқатан ҳам биз ўз тарихимизни билиш ва уни ўрганишга жуда ҳам чанқоқмиз. Бинобарин газетада жумҳуриятимизнинг ўтмиши, тарихи, унинг бутуни ва келажаги ҳақида катта маҳорат билан қаламга олиниб, ёзилган мақолалар босилмоқда. Мустақиллик йўлида хайрли ишларга муносиб ҳисса қўшилмоқда.

«Тошкентнинг босиб олиниши» мақоласини ўқиб, Тошкент дарвозалари ўз-ўзидан босқинчиларга очиб берилмаганлиги, Тошкентни қаттиқ туриб ҳимоя қилган жасоратли фарзандлари бўлганликларига ишонч ҳосил қилдик.

Мақоланинг тўлқинлантираётган яна бир томони борки, у ҳам бўлса, номлари зикр этилган зот Солиҳбек Охунд додҳоҳ бизнинг даҳадошимиз экан!

Муҳтарам олимларимизнинг Тошкентнинг жасоратли фарзандларининг ва зикр этилган таклифларини тўлиқ маъқуллаб, очилмай қолган тарихимизнинг саҳифаларини ёритиб боришлигини истаймиз.

«Зангиота» маҳалла аҳли номидан таклифларимиз:

⊙ Мақоладаги таклифларни рўёбга чиқариш учун махсус комиссия тузилса. Тошкент шаҳрининг 1865 йил 17 июнь воқеасини акс эттирадиган, ҳамма кузатадиган очиқ кўргазма музей ташкил этилса.

⊙ Ўз замонасининг буюк алломалари, катта сиёсат арбоби, билимдон, маърифатдорлари, ўз миллати ва жонажон юрти учун жасурлик билан курашиб келган табаррук ота-боболаримиз Мулла Солиҳбекдек авлод-аждодларимизнинг ишлари абадийлаштирилса, айниқса, яхши бўлар эди.

Мутал МАННОПОВ,
«Зангиота» маҳалла комитети раиси,
Улуғ Ватан уруши II гуруҳ ногирони.

Мирвали МИРКАРИМОВ,
«Зангиота» маҳалла комитети раиси ўринбосари,
Улуғ Ватан уруши II гуруҳ ногирони.

Тарих барибир тилга киради

ЎЗБЕКИСТОН Мустақилликка эришган кундан бошлаб ҳар биримизга ўз ўтмиш тарихимизни мукаммал ўрганишга, кимлигимизни билишга имкониятлар берилди.

Ҳозирги кунда бозор иқтисодиётига ўтишимиз, халқимизни бироз иқтисодий томондан тангликка олиб келган бўлса-да, тил эркинлиги, дил эркинлиги оғир кунларимизни ҳам билдирмаяпти.

Ҳа, қўй ҳам терида бир неча марта озиб, бир неча марта семирганидек, инсоният тарихида ўз бошидан қанча қийинчилик ва роҳатни ўтказади.

Ўтган 70 йил мобайнида халқимиз дин ва диёнатдан, урф-одатдан, тил ва тарихидан жуда узоқлаб кетди. Меҳр-шафқат, одамийлик, оқибат нималигини унутаёзди.

Тошкентнинг босиб олиниши бутун Ўрта Осиёнинг рус босқинчилари томонидан босиб олишга сабабчи бўлди. Тошкентни мудофаа этган халқ қаҳрамонлари қаторидан, ўзининг тўғри сўзлиги, жасурлиги, оқиллиги билан ажралиб турган, Чорсунинг Мирзағози маҳалласида таваллуд топган, шу маҳалла фарзанди Мулла Солиҳбек Охунд додхоҳ ҳақида бир оз тўхталай. Марҳум волидам ҳам шу Мирзағози маҳалласининг қизлари бўлиб, у киши билан бир девор-дармиён қўшни бўлишган.

101 ёшда вафот этган онам Умринисо ўз даврининг зиёли аёлларидан бири бўлиб, Қуръону Ҳадисни мукаммал ёд билганлар. У зотнинг таърифлашларича, Мулла Солиҳбек Охунд додхоҳнинг бешта фарзандлари: ўғиллари Шокирбек маҳсум, Носирбек маҳсум, Ҳасанбек маҳсум ва иккита қизлари бўлган экан.

Ҳасанбек маҳсум Мирзағози маҳалласидаги катта ҳовлиларида истиқомат қилган ул зотнинг Абдуллабек маҳсум отлик фарзандлари ёшроқ вафот этган. Ул зотдан Убайдуллабек номли фарзандлари ёш гўдак қолгани, ойимлар кўтариб катта қилганлари учун опа-ука бўлиб кетишган экан. Шу сабабли Убайдуллабекнинг ўғиллари Нуриллабек ҳам ойимни амма деб атардилар.

Онамнинг таърифлашларича, Ҳасанбек маҳсум хонадони саховатли, меҳр-шафқатли, зиёли хонадонлардан бири бўлган. Ҳасанбек маҳсумнинг аёллари Рокия биби Абу Али ибн Синонинг асарларини яхши билгани ҳолда табиблик қилар эдилар. Яна бир келинлари Хайринисо ҳам уйларида мактаб очиб хотин-қизларни ўқитардилар. Онамнинг айтишларича, ёшликларида дадалари фожиали вафот этганларида Ҳасанбек маҳсум, Рокия биби хонадонидан кўп яхшилик кўрган эканлар. Хайринисо отиндан билим олган бўлсалар, Рокия бибидан табиблик сирларини мукаммал ўрганган эканлар.

Кўп йиллар ўзбек халқи инқилобдан аввал саводсиз бўлган деган тавқи лаънатни бўйнимизга қўйиб келдик. Биргина 160 хонадонга эга бўлган Мирзағози маҳалласида юзлаб ота-оналаримиз ўз даврининг зиёлилари бўлиб, Қуръон, Ҳадис ва бошқа китобларни ўқиш билан бирга ёд билардилар.

Тошкент мудофааси қаҳрамонларининг номлари абадийлаштирилиб, қаҳрамон лашкарбоши Алимқулга ёдгорлик ўрнатилса қани эди! Шунингдек Тошкент шаҳри мудофаасида ва унинг шон-шуҳрати учун хизмат қилган ватанпарварлар номини ҳам абадийлаштириш жуда зарур. Тошкент халқининг обрўси учун, иззат-нафсини оёғ ости қилишга қарши тургани учун Томск шаҳрига сургун қилинганлардан бири Мулла Солиҳбек Охунд додхоҳ номини ҳам бир жойга қўйиш, унинг хонадонида уй-музейи ташкил этиш мақсадга лойиқ бўлар эди.

Эгамназар ҒОИИПНАЗАР ўғли,
Ўзбекистон халқлари тарихи музейининг катта илмий ходими, «Ўзбекистон Мустақиллиги» номли маҳалла комитети раиси.

Раҳмдил ва мурувватли бўлайлик

БЕМОРЛАРГА ИНСОНПАРВАРЛИК ЁРДАМИ

ҚАЛБЛАРИДА инсонпарварлик ҳислари туғён ўрган ва юқори малакали мутахассис эканликларининг шуҳрати Ўзбекистон пойтахтидан ҳам узоқларда маълум бўлган Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий госпитали ходимлари ўзларининг асосий вазифаларидан ташқари шаҳримиз тиббиёт муассасаларида беморларни даволаш ва ташхис қўйишда ҳам қўлларидан келган ёрдамларини аямасликка аҳд қилдилар. Бундай қарор жамоа аҳли зиммасига янада оғирроқ вазифалар олишни ва қаттиқроқ меҳнат қилишни талаб этмоқда.

Бугунги бозор муносабатлари оғирликларини, таркибий ва кадрлар масаласидаги ўзгаришларни тўғри тушунган Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги тиббиёт бошқармаси бошлиғи полковник А. М. Мелибоев ва П. Боровский номли марказий-ҳарбий госпиталь бошлиғи Р. С. Саидовлар беморларга ташхис қўйиш, даволаш ва моддий-маиший хизмат турларини яхшилаш каби масалаларга катта эътибор бераяптилар. Бу йўлда тинмай изланиш олиб бораяптилар.

Ўзбекистон Республикасидаги мавжуд корхоналар, муассасалар ва халқаро ташкилотлар билан ўрнатилган яқин алоқалар ҳам даволаш жараёнини янада яхшилаш учун зарур бўлган шароитларни яратишда муҳим омил бўлмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ «Амакон» халқаро ёрдамчи корхонаси инсонпарварлик кўмаги сифатида госпиталга мингдан ортиқ сочиқ етказиб берди. Биз унинг бир қисмини 22 ва 23-болалар уйларига ўтказишга қарор қилдик.

Худди шу фирма республикамиз ҳарбий госпиталлари учун Америка Қўшма Штатларида тайёрланган ногиронлар учун мўлжалланган махсус аравачалар харид қилди. Бу аравачаларнинг бир қисми госпиталимизда узоқ вақт даволанувчи ва аравачаларга муҳтож бўлган беморлар учун ажратилди.

П. Боровский номидаги марказий ҳарбий госпиталнинг бутун жамоаси, шу билан бирга даволанаётган беморлар ҳам ушбу инсонпарварлик ёрдамининг ташкилотчиларига ўзларининг чексиз миннатдорчиликларини билдирмоқдалар. Улар умид қиладиларки, бундай ёрдам доимий равишда бериб турилади ва бу жуда ҳам зарурдир.

Анатолий ПОДУШКО,
истеъфодаги полковник.

●

СУРАТЛАРДА: (чапдан) Ўзбекистон Республикаси Мудофаа Вазирлиги тиббиёт бошқармаси бошлиғи, тиббиёт хизмати полковниги А. М. Мелибоев, Республика марказий-ҳарбий госпитали бошлиғи, тиббиёт хизмати полковниги Р. С. Саидов, капитан И. П. Рибко ва халқаро «Амакон ЛТД» корпорацияси бош директорининг ўринбосари М. И. Мирюсуповлар инсонпарварлик ёрдами келтирилган ҳаво кемаси ёнида. Қолган суратларда эса ушбу ҳарбий транспортда келтирилган юклар ва омбор мудири Л. Тюринанинг инсонпарварлик ёрдами сифатида келган сочиқларни тарқатаётган пайти тасвирланган.

Муаллиф суратлари.

Нуқтаи назар

ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ КЕРАК

⊙ Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритгач республикамизнинг турли соҳаларида катта ўзгаришлар рўй бермоқда. Янгидан қонунлар ишлаб чиқилиб, депутатлар муҳокамасига ҳавола этиляпти. Давлат тили ҳақидаги Қонун ҳам муайян ўзгартишларга муҳтожми? Шу ҳақда гапириб беришни Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Атамашунослик комитетининг етакчи мутахассиси, филология фанлари номзоди Нарзулла Қосимовдан илтимос қилдик.

— Менимча турмушимизнинг ўзи бу Қонунни давр талаби асосида қайта кўриб чиқишни тақозо этмоқда. Қонуннинг кириш қисмида Давлат тили ҳақидаги ушбу Қонун ҳарбий қисмларда татбиқ этилмаслиги айтилган. Аммо эндиликда Ўзбекистон ўз миллий гвардиясига эга бўлди. Ўз армияси ҳам ташкил этилади. Буларда албатта муомала ва буйруқлар ўзбек тилида бўлиши зарур. Демак Қонун ҳарбий қисмларимиз учун ҳам тааллуқли бўлиши зарур.

Қонуннинг 6-моддасида олий ҳокимият органидан тортиб, маҳаллий бошқарув идораларигача барчаси ҳужжатлар, қарорлар ва қонунларни давлат тилида эълон қилиниши айтилган. Лекин текшириб кўрган пайтимизда маълум бўлдики, ҳали кўпгина вазирликлардан қуйи бўғинларга кўрсатма ва йўриқномалар рус тилида юборилмоқда.

Биз талқин қилаётган ҳужжатнинг 22-моддасида, «Муассаса, корхона, давлат ва жамоат ташкилотларининг расмий муҳрлари, тамғалари ва иш қоғозларининг матнлари давлат тилида бўлади ва русча таржимада такрорланади», дейилган. Шу ўринда, «Муассаса, корхона ва ташкилотларнинг номлари миллий тилда берилади», дейилиши керак. Чунки республика мустақил бўлгач лавҳалар, эълонлар ва нархномаларнинг ўзбекча матни рус тилида ҳам такрорланиши шартми?

24-моддада «Ўзбекистондаги шаҳарлар, қишлоқлар, майдонлар, кўчалар, бекатлар, тарихий обидалар ва бошқа жўғрофий ҳудудий жойларнинг номлари ягона миллий шаклда ва давлат тилида ёзилади», дейилган. Шундай экан нега аэропорт (ҳаво бекати) бошқа тилда қўлланиляпти. Бу ҳам жой атамаси-ку.

15-моддада дарслар рус тилида ўтилмайдиган мактаб ва ўқув юртларида рус тили асосий фан сифатида ўргатилиши ва ундан битириш имтиҳонлари топширилиши айтилган. Шу қисм чет тилларидан бири ўқитилиши ва имтиҳон топширилиши ҳақидаги жумла билан алмаштирилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Музаффар ТУРОБОВ.

Уй бекалари, Сизлар учун

НАСИҲАТ ДЕБ ЎЙЛАМАНГ

⊙ Хамирни зувала қилаётганда ёпишмаслиги учун қўлингизга ўсимлик ёғи суркаб олинг.

⊙ Агар бир нечта макарон суқиб қўйсангиз хамир тез ошади.

⊙ Юмшоқ хамирни дарров зувала қилиш мумкин. Бунинг учун унинг устини пергаментли қоғоз билан ёпиб қўйинг ёки иссиқ сув солинган шиша билан бир-икки марта иншлов беринг.

⊙ Торт, кекс, бисквитнинг хамирини паст оловли духовкада пиширилади ва 15 дақиқа унинг эшиклари очилмайди. Тайёр торт ёки кексни қолипи билан қўймманг, дарҳол дастурхонга қўйиб совутинг.

⊙ Агар пирог, торт ёки кекс пишираётганда куйиб кетса, уни дастлаб совутинг, сўнгра куйган ерини қиргич ёрдамида оҳисталик билан тозаланг.

⊙ Паст оловда пиширилган тухум қуймоқ, баланд оловда пиширилганига қараганда мазалироқ бўлади.

⊙ Сабзавотларни қайнатаётганда унга бир бўлак қанд ташлаб юборсангиз, мазаси соз бўлади.

⊙ Ёғ сачраб кетмаслиги учун қозон тагига жиндек туз сепиб қўйинг.

⊙ Агарда иссиқ духовкага бир неча дақиқа қўйсангиз, ёнғоқнинг пўсти дарров ажралади.

⊙ Таббости учун қайнатилаётган картошкага жиндек сирка қуйиб юборинг, шунда у қораймайди.

Васила ЗАЙНУТДИНОВА.

⊙ Ота-она бурчи

⊙ Тавбасига таянмаган

⊙ Қинғир ишнинг қийиғи.

* Кўпнинг кенгашига

ГУЛДЕК НОЗИК

БОЛА тарбияси билан шуғулланиш ота-онанинг муқаддас бурчидир. Буни ҳамма яхши билади. Чунки бола яхши тарбия олса, қариганда ота-онанинг қадди букилмайди, асога зор бўлмайди. Қобил фарзанд доимо ота-онанинг ишончли тиргаги, белининг қуввати, кўзининг нури. Мабодо улар ўз ташвишлари билан бўлиб, фарзанд тарбияси билан вақтида шуғулланмаган бўлса унда тик қадди букчайиб, мағрур боши эгилиши мумкин. Афсуски бугунги кунда иккинчи тоифадаги ота-оналар оз бўлсада учраб туради. Шунингдек, ичкиликка муккасидан кетган ота-она ҳам фарзанд тарбиясини унутади. Натижада қаровсиз қолган бола кўча боласига айланади. Бинобарин эгри ўсган дарахтни тўғрилаш мушкул бўлганидек, тарбиясиз ўсган болани тўғри йўлга солиш ҳам албатта жуда қийин. Бугунги кунда шаҳримизда 3326 тарбияси оғир бола милиция рўйхатида туради. Рақамларга кўз ташлар экансан тананг музлаб, вужудинг тош қотади. Наҳотки Тошкентда шунча ўсмир «қора» рўйхатга тиркалган бўлса. Ишониш қийин, лекин начора...

Улар нима сабабдан милициянинг «қора» рўйхатида туради? Нима иш қилибдики, она сути оғзидан кетмай туриб ортидан орган ходимлари кузатиб юрса. Ўйлаб адоғига етолмайсан киши.

Албатта бу рўйхатдаги болаларнинг ҳар бири ҳам ўзига яраша «ҳунар» кўрсатганлиги шубҳасиз. Масалан, улардан 118 нафари гиёҳвандлик моддаларини истеъмол қилгани учун рўйхатга олинган. Шунингдек, XX аср ўлати — ОИТС дунёга таҳдид солиб турган бир паллада ҳали балоғат остонасидан ҳатлаб ўтмаган қизларнинг бузуқчилик кўчасига кириб кетаётганига нима дейиш мумкин. Қисқа вақт ичида бундай қизлардан 79 нафари тери-таносил шифохонасига юборилди. 524 нафар бола эса ичкиликка ружу қўйганлиги учун рўйхатга олинган. Шу ерга келганда милициянинг иши фақатгина рўйхатга тиркаб қўйишдангина иборатми, деган ҳақли савол туғилиши табиий. Йўқ, қайта тарбиялаш ҳам бизнинг бурчимиз. Аммо маънавий инқирозга учраган ўсмирни тарбиялаш, эртанги кунга, келажакка ишончини орттириш эса фақатгина айтишга осон. Зийрак милиция ходимларининг саъй-ҳаракатлари, олиб борган тарбиявий ишлари самарасиз кетмайди. Масалан, қисқа вақт ичида тарбияси оғир болалар рўйхатидан 607 та боланинг фамилияси ўчирилди. Бироқ бу ҳали мақтанишга арзимайди. Чунки шу йилнинг ўтган беш ойи ичида тарбияси оғир деб рўйхатга олинган болалар сони ҳам анчагина салмоқли.

Албатта ёшлар орасида жиноятчиликнинг олдини олиш учун биргина милициянинг саъй-ҳаракати камлик қилади. Бу ишга кенг жамоатчилик ҳам диққат-эътиборини қаратмоғи лозим. Халқимиз бир боланинг тарбиясига етмиш қўшни дахлдор дейишади. Рост гап. Чунки бежо қадам ташлаб ичиш, чекишни машқ қила бошлаган болани нафақат ота-онаси, балки қўшнилари ҳам сезишади. Бироқ танбеҳ бериб тўғри йўлга тушиб олишига ҳаракат қилиш ўрнига кўриб кўрмаганга олишади ёки рағбатлантиради... Қарабсизки, бола тарбияси бузилиб ножўя йўлга дастлабки қадамларини ташлай бошлайди. Менимча тарбияни боғчалардан бошламоқ керак... Ўзингиз ўйлаб кўринг. Кечагина мактабни битириб чиққан 17—18, нари борса 20—21 ёшдаги ўзи тарбияга муҳтож бўлган қизни 15—20 нафар ёш болага тарбиячи қилиб қўйиш мақсадга мувофиқ ишми? Ўзи бола туғмасдан, оналик ва болалик деб аталмиш бахт шаробидан татиб кўрмасдан туриб бировларнинг дилбандига қандай қилиб тарбия бера олиши мумкин? Назаримда боғчада қандайдир ҳунар-техника билим юртини ёки техникумни тугатган қиз бола эмас, балки ҳаёт мактабини тугатган, бола қувончидан завқ, баҳра оладиган тажрибали кайвони онахонлар тарбиячи бўлиб ишлаши керак. Ахир ўта мураккаб жараён бўлган бола тарбиясини ҳар кимга ишониб бўладими.

Эҳтимол бу гапларим кимгадир эриш туюлиши мумкин. Лекин бу ҳақда чуқурроқ ўйлаб кўриш керак. Тасаввур қилинг, боғчада «резина» сақич чайнаб ҳиринглашиб турган тарбиячи қиз қаерда-ю, насиҳат беришдан, эркалашдан эринмайдиган, кези келганда шапалоқ тортиб эмас, балки беозор дўқ-пўписа билан болани тўғри йўлга соладиган тарбиячи онахон қаерда? Агар зарур бўлса болангизни қайси бир тарбиячининг қўлига ишониб топширар эдингиз? Қайси бирининг қўлида тарбия олган бола етук инсон бўлиб камол топади?

Ҳа, албатта сиз ҳам иккинчисини, яъни онахон тарбиячилик қилаётган боғчани танлаган бўлар эдингиз. Шундай экан, тарбиячилар танлашдек ўта муҳим вазифа ҳақида ҳам жиддийроқ ўйлаб кўрадиган вақт келмадимикин?

Шовқиддин САМИЕВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси жиноятчиликнинг олдини олиш бошқармаси ходими, милиция кичик лейтенанти.

Нўлдош шаҳарча Сергелида жойлашган республика Ички ишлар вазирлигига қарашли Тошкент ўт ўчириш техника билим юрти фақат Ўзбекистон эмас, балки қардош республикалар учун ҳам малакали мутахассислар тайёрлайди.

СУРАТДА: ички хизмат подполковниги Расул Хусанов курсантларга [illegible] ўргатяпти.

Ҳабибулла Шодиев сурати.

* Жамият ва қонун

ХЎЖАСИЗЛИК АЙБ ЭМАСМИ?

ЛОФ-ҚОФИ йўғу, кейинги пайтларда давлат корхонасида ишлаш айримлар учун худди бировнинг томорқасидаги ҳашарда кун ўтказишдай бўлиб қолди. Ишчидаги хизматга совуққонлик бугунги умумруҳий кайфиятга қоришиб корхоналардаги меҳнат унумдорлигига салбий таъсир этаётгани ҳам сир эмас. Афтидан ишчи буйруқбозлик тизими давридаги темир интизомга кўникиб қолгану энди жилов бирмунча бўш қўйилгач, эркаланиб кетди. Балки бу хусусий корхоналар кўпайиб бораётгани сабабли одамлар ишсиз қолишдан чўчимай қолганидандир. Негаки кечагина оддий чилангар ё тўқувчи бўлган [illegible]

[illegible] сига кирган экан. Масалан, «Шарқ гули» бирлашмасининг марказий омбори мудири М. Кенжаохунов ўтган йили 3 октябрда таътилга чиқиш олдидан 4436510 сўмлик маҳсулотни омбор юкчиси А. Турсуновга, тайёрлов цехи бошлиғи Б. Илҳомов 1991 йил 3 июль куни шу цех бригадири Р. Акбаровга 7.330 665 сўмлик мулкни, попоп цехи бошлиғи Н. Парпибоев 356741 сўмлик мол-маҳсулотни шу цех иқтисодчиси Д. Мусаевага тўлиқ расмийлаштирмай топширган. Бундай қоидабузарлар сони бирлашмада 28 кишини ташкил этганини қандай изоҳлаш мумкин?

1991 йил бирлашманинг мол-мулкини хатлаш чоғида 11.122 сўмлик камомад чиққан. Лекин бу етишмовчилик ҳисоб-китоб бўлимининг ҳисоботида кўрсатилмаган. Тафтиш чоғида бирлашма турли бўлинмаларида ишлаётган раҳбару ходимлардан 33 нафарининг ишида камомад борлиги аниқланди. Биргина попоп цехида 4299 сўм камомад аниқланиб, 8 киши моддий жавобгарликка тортилган.

Назоратнинг йўқлиги, узлуксиз қоидабузарликка ҳеч ким индамаслиги оқибатида бирлашмада жуда кўп миқдорда камомаду ўғирликлар юз берган. Бу эса бирлашма ишлаб чиқариш суръатига, маҳсулот сифатига жиддий таъсир кўрсатди. Ўтган йилнинг ўзида республика савдо ташкилотлари 58296 сўмлик сифатсиз молни қайтариб бергани ҳам, натижада бирлашма 8812 сўм жарима тўлагани ҳам бежиз эмас. Айбдор шахслардан 3634 сўм, бирлашма ғазнасидан эса 5178 сўм ундирилганига қарамай, бош раҳбарнинг сифат бўйича муовини С. Бирюкованинг парвойи-палак. Худди шу масъулиятсизлик бирлашмани ҳадемай чўнтагида ҳемири бўлмаган корхонага айлантириб қўйиши турган гап. Устига-устак маъмурият майда ўғирликка қарши курашни ўз ҳолига ташлаб қўйган. Назоратчининг кўнглига йўл топган ё унинг кўзини шамғалат қилган уддабурон ишчиларнинг фаолиятини биров тузукроқ кузатаётгани йўқ. Ҳатто бундай шахслар қўлга тушган тақдирда ҳам жазосиз қолаверган. Раҳбариятнинг «тадбиркор»лиги шу даражага борганки, улар солиқни камроқ тўлаш ниятида фойданинг бир қисмини яширганлар. Бу арзимас кўринган «адашиш» бирлашма учун 20.000 сўмга тушди.

«Орзу» ижара корхонасидаги иқтисодий муносабатлар бундан ҳам баттарроқ. Ўтган йил корхонанинг 15 нафар цех бошлиғию моддий жавобгар ходимлари меҳнат таътилига чиқиш пайтида ўз қўл остида ишловчи шахсларга номигагина мулкини топшириб кетишган. Амалда қанча асбоб-ускуна, маҳсулот бор-у, қоғозда қанчалигини ҳеч ким: олувчи ҳам, топширувчи ҳам, ҳатто корхона маъмурияти ҳам қизиқиб кўрмаган ва мол-мулкни топширишу қабул қилиш тўғрисида буйруқ ҳам чиқарилмаган. Оқибатда тайёр маҳсулотлар омбори мудири Х. Асқарова 26.263 сўмлик молни ҳисоб-китоб қила туриб 5122 сўмлик маҳсулотни ишлатилганга чиқариб юборган. Тери буюмлар омбори мудири Б. Холбобоев, цех бошлиғи Б. Тўлаганов ва З. Юнусовларнинг қоидабузарлиги ҳам тажрибасиз тафтишчини шошириб қўйиш ҳеч гап эмас. Дарвоқе бу корхоналарда атроф-муҳит тозалиги талаблари ҳам кўнгилдагидек эмас экан. Бу табиийки, ишчилару атроф-муҳит тозалиги назоратчиларининг жиддий норозилигига сабаб бўлмоқда.

«Орзу» корхонаси раҳбариятининг масъулиятсизлиги туфайли 7000 сўмлик тайёр маҳсулот Юнусобод районидаги омборхонага ҳужжатсиз ўтказиб юборилган бўлса, тери-мўйна заводи раҳбариятининг айби билан сифатсиз маҳсулот чиқарилгани учун 15.000 жарима тўланган. Тааажжубки, бу камчиликлар ҳеч кимни ташвишга солмаяпти.

— Очиғи, биз шу йўл билан кимнингдир асабига тегмоқчи эмасмиз, — дейди Эркин ака ҳуқуқшуносга хос ўйчанлик билан. — Мақсад умум ишига кўмаклашиш. Қолаверса, бугун бировни мажбур қилиб, ишлатадиган пайт эмас. Хоҳламаса, раҳбарликни эплолмаса, ким бўлишидан қатъи назар жойни ишбилармонларга бўшатсин. Бугунги кунда ишни, хўжаликни пишиқ-пухталик билан юритадиган раҳбар жуда зарур. Шу корхоналар яхши ишласа, қонунни бузмаса сифатли ҳамда кўп маҳсулот ишлаб чиқарилади, бозоримиз молга тўлади.

Прокурор тўғри гапни айтаётгани учун ҳам ҳақ. Фақат буни корхона раҳбарлари холисона тушунишармикан?

Абдунаби АЛИҚУЛОВ,
журналист.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Иш кўламининг тобора ортиб бориши ҳамда суғуртанинг янги турларининг жорий этилиши муносабати билан «Умид» Осиё суғурта компанияси суғурта агентлари учун қўшимча

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 9-уй.
Телефонлар: 33-05-15. 32-23-83.

ШАҲАР РАДИОТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Радионуқталар ишида бузилишлар рўй берган тақдирда шаҳар радиоузелига: 33-42-28, 33-17-10 телефонлари бўйича шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 8.00 дан 17.00 гача, 33-80-95 телефони бўйича соат 17.00 дан 24. 00 гача, шанба ва якшанба кунлари — соат 8. 00 дан 24. 00 гача қўнғироқ қилишингиз ёки қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Академик Сулаймонова кўчаси, 31-уй, 9«а» биноси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ

МИЛЛИЙ БАНКИ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг Тошкент бўлими очилганлигини маълум қилади.

Бўлим ўз мижозларига сўм ва чет эл валютасида халқаро банклар амалий фаолиятида қабул қилинган барча турдаги хизматларни кўрсатади. Дунёдаги 56 та йирик банклардаги корреспондентлик счетлари Сизнинг тасарруфингизга ҳавола этилади. Барча операциялар бир кеча-кундуз мобайнида амалга оширилади.

Тошкент бўлими маблағларингизни фойдали тарзда жойлаштиришингизни таъминлайди, диопозитив бўйича камида 15 фоиз ва счетларда қолган маблағ бўйича 5 фоиз ҳақ тўлайди.

БИЗ СИЗЛАРНИ ЎЗ МИЖОЗЛАРИМИЗ САФИДА КЎРИШДАН ХУРСАНД БЎЛАМИЗ.

Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент ш. Т. Шевченко кўчаси, 29 /шимолий вокзал яқинида/. Телефонлар: 54-38-18, 54-59-00.

«ШАРҚ»

НАШРИЁТ-МАТБААЧИЛИК КОНЦЕРНИ

қурилиш ва бошқа ташкилотларга
БОСМА ГУЛҚОҒОЗЛАРНИ
шартномавий нархларда сотади

Гулқоғозларнинг аслиятига қараб танлаш ва уни концерн қоғозидан тайёрлаб бериш имконияти мавжуд.

Концерн ўров ёрлиқлари ва босма иш қоғозларини тайёрлаб бера олади. Тайёрлаш муддатини истеъмолчи белгилайди, буюртмалар биржа баҳосидаги концерн қоғозидан бажариб берилади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-80-07, 33-84-78, 33-90-50.

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

ЯНГИ ЗАМОНАВИЙ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИ —ТАДБИРКОРЛИК ВА ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР ИНСТИТУТИ

АБИТУРИЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институтнинг асосий мақсади — замон талабларига жавоб берувчи ишбилармон ва тадбиркорларни тайёрлаш.

Институтда тўртта факультет бор: молия ва кредит, халқаро иқтисодий алоқалар, халқаро ҳуқуқ, қизлар учун — иш юритишни ташкил қилиш.

Институт ташқи иқтисодий алоқалар, маркетинг, менежер, банк амаллари, савдо фирмалари ишини ташкил қилиш бўйича мутахассислар тайёрлайди.

Институтда ўқиш ва ўқитиш тизими халқаро стандартларга мос келади.

Машғулотларни АҚШ ва бошқа хорижий мамлакатлардан келган профессорлар олиб боришади. Ўқиш муддати — 5 йил. Ўқишнинг тўртинчи йили талабалар чет мамлакатларнинг банк ва фирмаларида амалиёт машғулотларини ўтадилар.

Институтни битирганлар тегишли фан бўйича магистрлик дипломини оладилар.

Ўрта маълумотли фуқаролар қабул қилинадилар. Абитуриентлар институтга кириш учун чет тили ва математикадан суҳбатдан ўтадилар. Ўқиш — пуллик. Институтга топшириладиган ҳужжатлар одатдагича.

Суҳбатлар — 1 августдан бошланади.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Чилонзор ноҳияси, Халқлар Дўстлиги кўчаси, 28-уй.
ТЕЛЕФОН: 76-82-69.
ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ.

БУЮРТМАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Ш А Р Қ»

НАШРИЁТ-МАТБААЧИЛИК КОНЦЕРНИ

босма маҳсулотларнинг қуйидаги турлари бўйича

шошилинч ва оддий буюртмаларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— юмшоқ муқовали китоблар, брошюраларнинг ҳажми: 384 қоғоздан ошмаслиги керак, формати 84х108[1]/32, 70х108[1]/32, 84х108[1]/16, 70х108[1]/16;

— рангли буклетлар, проспектлар, болалар учун мўлжалланган юмшоқ муқовали китобчалар, ёрлиқ (этикетка)лар, откриткалар ва босма маҳсулотларнинг бошқа турлари. Қоғоз формати 60х45 дан 90х120 см. гача;

— рангли бўёқда бажарилган деворбоп гул қоғозлар ва текстуралар;

— буюртмачининг картонидан ясалган рангли қутичалар;

Сизнинг қоғозингиз ва бизнинг меҳнатимиз эвазига юқори сифатли бажарилган буюртмаларга эга бўласиз!

Қоғозингиз ёки босма материалларни топишда қийналсангиз, хотиржам бўлинг, Сизга уни биржа орқали харид қилишга ёрдам берамиз.

Босма маҳсулотларнинг тайёрланиш муддати қуйидагича:

тайёр матрица ва позитивлардан — 1 ойгача,
асл нусхадан, яъни оригиналдан — 2 ойгача.

Клише, шильда, бланк, канцелярия дафтарлари концерн қоғозидан чекланмаган миқдорда тайёрлаб берилади.

Мурожаат қилиш учун манзилгоҳ: 700083, Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси кўчаси, 41-уй.

Телефонлар: 33-80-07, 33-84-78, 33-90-50, 32-55-31.

КИНО

22 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Фурқат — «КЎЗОЙНАКЛИ ИЛОН» (тоқ соатларда, 20.30).
Москва — «АЖАЛ РАҚСИ» (12, 14, 16, 18, 20.00).
Шарқ— «ТУНГИ ЎЙИН» (тоқ соатларда).
Дўстлик — «ҲУКМ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

23 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Фурқат — «КЎЗОЙНАКЛИ ИЛОН» (тоқ соатларда, 20.30).
Москва — «СИЗ ҲАЛИ БИЗНИНГ ҚИМЛИГИМИЗНИ БИЛМАБСИЗ» (12, 14, 16, 18, 20.00).
Шарқ — «ЯХШИЛАРНИНГ ЯХШИСИ» (тоқ соатларда).
Дўстлик — «ҲУКМ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

Тошкент шаҳри, «Туркистон» колхози, Зангиота ноҳияси Мирзо Улугбек номли 4-ўрта мактаб томонидан Исмоилова Шоира Мехромовна номига берилган А 111257 номерли йўқолган ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Комплекс геология-излаш экспедицияси қошидаги «Зевар» кичик корхонасининг БД — 646855 дан БД — 646900 гача рақамлардаги йўқолган

лимитлаштирилган чек дафтарчаси
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

* Ҳукм ўқилди

«ВОЛГА» ЎҒРИСИ

ҲАР биримиз болаларимизга турли ўйинчоқ: тўппонча, автомат ва автомашиналар ҳадя қиламиз. Орамизда «Катта бўлсанг, автомашина олиб бераман», деганлар ҳам [illegible]

[illegible] «ови» бароридан келгандай бўлди. [illegible] ГАЗ-24 [illegible]

[illegible] ... 1991 йил 24 июль куни бориб [illegible] га қўл [illegible] майди. [illegible] бориб қўяди. Лекин унинг нафси яна ҳакалак отиб, ўз жиноий хатти-ҳаракатларини давом эттиради. Худди шу йили ноябрь ойида «Оқтепа» мавзесида яшовчи Х. Аҳадовнинг ГАЗ-24 маркали «Волга» автомашинасини гаражидан олиб қочади. Илҳомжоннинг машина эгаларини қўрқитиб озгина пул ишлагиси келиб қолади ва Аҳадовга тегишли бўлган автомашинани пул эвазига эгасига қайтармоқчи бўлади. У шарт қўйиш учун Аҳадовнинг уйига боради. Агар талаб қилган пулини бермаса машинани йўқ қилиб ташлаш билан қўрқитиб ундан машина эвазига олдинига 25 минг, кейинчалик 10 минг сўм пул талаб қилади. Аҳадов эса бунча пулни дарров топиб бера олмаслигини айтади. 7 минг сўмга келишиб пулни олиб келиш учун уйига кириб кетади. Шу пайтда Расулов пистирмада турган милиция ходимлари томонидан қўлга олинади. Ниҳоят, «Волга» минишни ҳавас қилган машина ўғриси қўлга тушади ва унинг устидан жиноий иш қўзғатилади.

Октябрь район халқ суди Расуловнинг жиноий ишини кўриб чиқиб уни Ўзбекистон Республикаси Жиноят Мажмуасининг 125-модда, 2-банди, 128-модда, 3-банди ҳамда 1-модданинг 1 ва 2-бандларига кўра айбдор деб топиб 8 йилга озодликдан маҳрум қилди, мол-мулки эса мусодара этилди.

Иззат АҲМЕДОВ.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

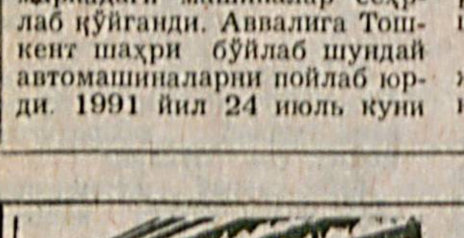

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
қабулхона — 32-53-76,
хатлар — 33-29-70, 32-53-79;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

⊙ Нашр кўрсаткичи 64690 ⊙ Босмага бериш вақти 11.30 ⊙ Босмага берилди 11. 00. ⊙ Буюртма Г—229. ⊙ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.